

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1 По2-2/2014
24.11.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: мр Сретка Јанковића, председника већа, Омера Хациомеровића, др Миодрага Мајића, Наде Хаци Перић и Драгана Ћасаровића, чланова већа, уз учешће вишег судијског саветника Браниславе Муњић, и Снежане Станковић, записничара, у кривичном предмету оптуженог Мирољуба Вујовића и др., због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама Тужиоца за ратне злочине, оптуженог Мирољуба Вујовића, оптужене Наде Калабе и њиховог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, браниоца оптуженог Станка Вујановића, адвоката Мирослава Перковића, бранилаца оптуженог Милана Ланчужанина, адвоката Саве Штрпца и адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Јовице Перића и његовог браниоца, адвоката Зорана Јеврића, оптуженог Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника) и његовог браниоца, адвоката Војислава Вукотића, оптуженог Милана Војновића и његовог браниоца, адвоката Милана Вујина, оптуженог Предрага Милојевића и његовог браниоца, адвоката Снежане Ковачевић, браниоца оптуженог Горана Мугоше, адвоката Илије Радуловића, оптуженог Ђорђа Шошића и његовог браниоца, адвоката Владимира Бељанског, оптуженог Мирослава Ђанковића и његовог браниоца, адвоката Рајка Јелушића, оптуженог Предрага Драговића и његових бранилаца, адвоката Зорана Перовића и адвоката Ђорђа Калања и оптуженог Саше Радака и његовог браниоца адвоката Душана Машића, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине К.В.бр.4/2006 од 12.03.2009. године, након претреса пред другостепеним судом у складу са одредбом члана 449. ЗКП, одржаном дана 15.-19.06.2015. године, 10. и 11.05.2016 године, 18. и 19.04.2017 године и 18.-20.09.2017. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине, Душана Кнежевића, оптужених: Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића, и Наде Калабе, њиховог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, оптуженог Милана Ланчужанина, његових бранилаца, адвоката Предрага Марића и адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Јовице Перића, његовог браниоца,

Кж1 По2-2/2014

адвоката Зорана Јеврића, оптуженог Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника),
 његовог браниоца, адвоката Војислава Вукотића, оптуженог Милана Војновића,
 његовог браниоца, адвоката Милана Вујина, оптуженог Предрага Милојевића,
 његовог браниоца, адвоката Снежане Ковачевић, оптуженог Горана Мугоше,
 његовог браниоца, адвоката Илије Радуловића, оптуженог Ђорђа Шошића,
 његовог браниоца, адвоката Владимира Бељанског, оптуженог Мирослава
 Банковића, његовог браниоца, адвоката Рајка Јелушића, оптуженог Предрага
 Драговића, његових бранилаца, адвоката Ђорђа Калања и Предрага Марића и
 окривљеног Саше Радака и његовог браниоца адвоката Душана Машића,
 пуномоћника оштећених: адвоката Рајка Даниловића, Николе Баровића и
 Слободана Томића, дана 24. новембра 2017. године, на основу одредби члана
 457 и 459 ЗКП, већином гласова, донео је следећу

ПРЕСУДУ

I

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе опт. Мирољуба Вујовића и
 његовог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, као и браниоца опт. Станка
 Вујановића, адвоката Мирослава Перковића, опт. Предрага Милојевића и
 његовог браниоца адвоката Снежане Ковачевић и браниоца опт. Горана Мугоше,
 адвоката Илије Радуловића, па се пресуда Окружног суда у Београду – Већа за
 ратне злочине К.В. Број 4/06 од 12.03.2009. године, у осуђујућем делу, у односу
 на опт. Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића, Предрага Милојевића и Горана
 Мугошу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

II

УСВАЈАЊЕМ жалби опт. Мирослава Банковића и његовог браниоца
 адвоката Рајка Јелушића, опт. Саше Радака и његовог браниоца адвоката
 Душана Машића, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Окружног суда у Београду - Већа
 за ратне злочине К.В.бр. 4/06 од 12.03.2009. године, у делу одлуке о кривици и
 делу одлуке о казни, тако да сада гласи:

- опт. **Мирослав Банковић**, зв. „Бани“, од [REDACTED],
 личним подацима као у изреци првостепене пресуде, и са осталим
- опт. **Саша Радак**, зв. „Цетиње“, [REDACTED],
 са осталим личним подацима као у изреци првостепене пресуде

КРИВИ СУ

што су:

у времену од поподневних часова дана 20.11. до раних јутарњих часова дана 21.11.1991. године, на пољопривредном добру „Овчара“, у Вуковару, у тадашњој Републици Хрватској, у саставу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадници Територијалне одбране (ТО) Вуковара и добровољачке јединице „Лева суподерица“, које су биле у саставу тадашње Југословенске народне армије (ЈНА), кршећи правила међународног права за време одужаног сукоба који је у том региону постојао, а који није имао карактер међународног сукоба, противно члану 3. став 1. тачка а) и ц) и члану 4.А став 1, 2. и 4., Треће женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима из 1949. године, ратификоване од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950. године, и члана 4. став 1. и став 2. тачка а) и е) Допунског протокола уз Женевске конвенције из 1949. године („Сл. Лист СФРЈ“ број 16/78 – Међународни уговори), према ратним заробљеницима – припадницима хрватских оружаних снага, милиције, добровољачких јединица и лица која прате те оружане снаге иако непосредно не улазе у њихов састав, који су претходно заробљени од стране припадника тадашње ЈНА у болници а затим предати ТО Вуковара, нечовечно поступали на начин којим се вређа људско достојанство,

па су тако:

опр. Мирослав Ђанковић, као припадник ТО Вуковара, а опт. Саша Радак, као добровољац, заједно са опт. Мугоша Гораном, зв. „Куштро“. Предрагом Милојевићем, зв. „Кинез“ и другим Н.Н. лицима формирали шпалир кроз који су били приморани да протрче ратни заробљеници приликом уласка у хангар и које су сви заједно тукли дрвеним палицама, шипкама, кундацима, штакама, рукама и ногама по разним деловима тела,

чиме су извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, у вези члана 22. КЗ СРЈ,

па их Апелациони суд у Београду, на основу члана 3, 33, 35, 38 и 41 КЗ СРЈ,

ОСУЂУЈЕ

на казне затвора у трајању од по 5 (пет) година, у које им се урачунава време проведено у притвору и и то опт. Ђанковићу од 25.12.2003. године, па надаље, а опр. Радаку од 20.3.2005. године, па надаље, као и време проведено на издржавању казне затвора.

III

УСВАЈАЊЕМ жалби Тужиоца за ратне злочине, оптуженог Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника) и његовог браниоца, адвоката Војислава Вукотића, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине К.В.бр. 4/06 од 12.03.2009. године, само у делу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду, оптужену Наду Калабу, због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, за које је првостепеном пресудом оглашена кривом, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 11 (једанаест) година, у коју казну јој се урачунава време проведено у притвору почев од 26.12.2003. године, па до 15.12.2008. године, као и време проведено на издржавању казне, а оптуженог Ивана Атанасијевића (Ивицу Хусника), због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, за које дело је првостепеном пресудом оглашен кривим, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 26.03.2003. године, као и време проведено на издржавању казне затвора, док се жалба браниоца опт. Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника) адвоката Војислава Вукотића, у преосталом делу, и жалбе опт. Наде Калабе и њеног браниоца адвоката Мирослава Перковића **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, па се пресуда Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине К.В. бр. 4/06 од 12.3.2009. године у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

IV

УСВАЈАЊЕМ жалби опт. Јовице Перића и његовог браниоца адвоката Зорана Јеврића, опт. Милана Војновића и његовог браниоца адвоката Милана Вујина, опт. Милана Ланчужанина и његових бранилаца адвоката Саве Штрбца и Ђорђа Калања, опт. Предрага Драговића и његових бранилаца адвоката Ђорђа Калања и Зорана Перовића, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине К.В.бр. 4/06 од 12.03.2009. године, у делу одлуке о кривици, тако што сада гласи:

- опт. **Јовица Перић**, од ~~рођен 20.01.1946. године у Београду~~ са осталим личним подацима као у изреци првостепене пресуде,
- опт. **Милан Војновић**, зв. „Мића Медоња“, ~~рођен 28.05.1948. године у Вргин Мост~~ са осталим личним подацима као у изреци првостепене пресуде,
- опт. **Милан Ланчужанин**, зв. „Камени“, од ~~рођен 14.05.1947. године у Вуковару~~ са осталим личним подацима као у изреци првостепене пресуде

- опт. Предраг Драговић, зв. „Цеца“ и „Капетан“, од [REDACTED]
[REDACTED] са осталим личним подацима као у изреци првостепене пресуде,

на основу одредбе члана 423. тачка 2. ЗКП,

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да су

у времену од од поподневних часова дана 20.11. до раних јутарњих часова дана 21.11.1991. године, на пољопривредном добру „Овчара“, у Вуковару, у тадашњој Републици Хрватској, у саставу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадници Територијалне одбране (ТО) Вуковара и добровољачке јединице „Лева суподерица“, које су биле у саставу тадашње Југословенске народне армије (ЈНА), кршећи правила међународног права за време одужаног сукоба који је у том региону постојао, а који није имао карактер међународног сукоба, противно члану 3. став 1. тачка а) и ц) и члану 4.А став 1, 2. и 4., Треће женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима из 1949. године, ратификоване од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950. године, и члана 4. став 1. и став 2. тачка а) и е) Допунског протокола уз Женевске конвенције из 1949. године („Сл. Лист СФРЈ“ број 16/78 – Међународни уговори), према ратним заробљеницима – припадницима хрватских оружаних снага, милиција, добровољачких јединица и лица која прате те оружане снаге иако непосредно не улазе у њихов састав, који су претходно заробљени од стране припадника тадашње ЈНА у болници а затим предати ТО Вуковара, вршили убиства, телесно их повређивали и нечовечно поступали на начин којим се вређа људско достојанство,

па су тако,

припадници ТО Вуковара опт. Мугоша Горан, зв. „Куштро“ и Ђанковић Мирослав зв. „Ђани“, припадници добровољачке јединице „Лева суподерица“ опт. Милојевић Предраг, зв. „Кинез“, опт. Предраг Драговић зв. „Цеца“ и „Капетан“ и добровољац Радак Саша, зв. „Цетиње“, заједно са више Н.Н. ица, формирали шпалир кроз који су били приморани да протрче ратни заробљеници приликом уласка у хангар и које су сви заједно тукли дрвеним палицама, шипкама, кундацима, штакама, рукама и ногама по разним деловима тела, наносећи им телесне повреде, што су сем опт. Милојевића и опт. Драговића наставили и у хангару, где је командант добровољачке јединице „Лева суподерица“ опт. Милан Ланчужанин, зв. „Камени“, ударао рукама и ногама ратне заробљенике, да би након тога ратни заробљеници у 5-6 наврата у тракторској приколици одвожени према Грабову на око 1 км од „Овчаре“, где је

вршено њихово стрељање, тако што су ратни заробљеници извођени из тракторске приколице у групама од 6, 7 или 8 лица и постројени испред претходно ископане јаме, где су припадници ТО Вуковара опт. Перић Јовица и опт. Војновић Милан, зв. „Мића Медоња“, заједно са припадницима добровољачке јединице „Лева суподерица“ опт. Атанасијевић Иваном (тада Хусник Ивица), Н.Н. лицем под надимком „Топола“ и више других Н.Н. лица, формирали стрељачке стројеве и из ватреног оружја пуцали у њих, а потом су лешеве у јами затрпани, згртањем земље булдожером,

те су на овај начин лишили живота најмање 200 (двестотине) лица, од којих је идентификовано 193 (стодеведесеттри) лица и то:

1. [REDACTED], рођен [REDACTED] 1949. године,
2. [REDACTED], рођен 14.11.1968. године,
3. [REDACTED] (Марка) Вито, рођен 09.02.1955. године,
4. [REDACTED] (Алжиза) Крешимир, рођен 18.04.1958. године,
5. [REDACTED] (Јована Јожике) Илија, рођен 05.07.1952. године,
6. [REDACTED] (Јосипа) Дражен, рођен 01.10.1966. године,
7. [REDACTED] (Стјепана) Иван, рођен 21.06.1956. године,
8. [REDACTED] (Фрањез) Томислав, рођен 13.12.1938. године,
9. [REDACTED] (Андреје) Стјепан, рођен 01.05.1956. године,
10. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 19.06.1974. године,
11. [REDACTED] (Драгутина) Јосип, рођен 23.11.1948. године,
12. [REDACTED] (Јована) Звонко, рођен 10.01.1978. године,
13. [REDACTED] (Андреје) Бура, рођен 17.07.1953. године,
14. [REDACTED] (Јована) Борис, рођен 02.02.1967. године,
15. [REDACTED] (Марка) Црно, рођен 19.06.1968. године,
16. [REDACTED], рођен 11.11.1967. године,
17. [REDACTED] (Марка) Црно, рођен 19.06.1968. године,
18. [REDACTED] (Буре) Бука, рођен 26.12.1950. године,
19. [REDACTED] (Андреје) Фрањо, рођен 28.03.1940. године,
20. [REDACTED] (Јована) Јосип, рођен 15.04.1955. године,
21. [REDACTED] (Андреје) Жељко, рођен 25.10.1955. године,
22. [REDACTED] (Томислав) Томислав, рођен 27.11.1973. године,
23. [REDACTED] (Ива) Марко, рођен 01.04.1958. године,
24. [REDACTED] (Марија) Жељко, рођен 30.09.1958. године,
25. [REDACTED] (Стјепана) Стјепан, рођен 15.10.1958. године,
26. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 24.11.1970. године,
27. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 24.02.1964. године,
28. [REDACTED], рођен 1966. године,
29. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 02.07.1967. године,
30. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 21.08.1919. године,
31. [REDACTED] (Андреје) Томислав, рођен 07.03.1973. године,
32. [REDACTED] (Јосипа) Драгутин, рођен 04.07.1970. године,
33. [REDACTED] (Буре) Бура, рођен 19.05.1955. године,

34. Букан (Борис) Станко, рођен 03.02.1940. године,
35. Милош (Милош) Станко, рођен 02.02.1945. године,
36. Милош (Милош) Станко, рођен 02.02.1945. године,
37. Чокић (Борис) Станко, рођен 12.10.1953. године,
38. Чокић (Борис) Станко, рођен 02.11.1956. године,
39. Чокић (Петра) Станко, рођен 17.11.1960. године,
40. Драгун (Сретен) Јосип, рођен 09.09.1962. године,
41. Вујар (Ђура) Сана, рођен 05.05.1968. године,
42. Букан (Милана) Влатимир, рођен 21.02.1948. године,
43. Пустић (Владимира) Станко, рођен 23.05.1959. године,
44. Пустић (Владимира) Станко, рођен 02.01.1961. године,
45. Фрушчић (Милић) Драгутин, рођен 02.11.1958. године,
46. Фрушчић (Љанка) Петар, рођен 30.11.1949. године,
47. Пустић (Михајла) Роберт, рођен 27.12.1966. године,
48. Пустић (Мате) Миланко, рођен 10.12.1965. године,
49. Пустић (Владимира) Велран, рођен 29.05.1973. године,
50. Гарвановић (Милана) Борислав, рођен 23.11.1954. године,
51. Гаврић (Љанка) Драган, рођен 31.10.1956. године,
52. Влајковић (Петра) Спашина, рођен 04.11.1960. године,
53. Пустић (Михајла) Драган, рођен 09.09.1954. године,
54. Пустић (Михајла) Драган, рођен 01.01.1960. године,
55. Пустић (Михајла) Драган, рођен 05.09.1969. године,
56. Пустић (Милана) Драго, рођен 09.09.1940. године,
57. Хегедушић (Драгутина) Марио, рођен 19.06.1972. године,
58. Херман (Славка) Жељко, рођен 20.01.1962. године,
59. Херман (Драгутина) Иван, рођен 14.05.1969. године,
60. Херман (Ангуна) Степан, рођен 10.03.1955. године,
61. Хлевић (Анђелија) Недељко, рођен 08.01.1964. године,
62. Хлевић (Милана) Њакица, рођен 10.04.1955. године,
63. Хлевић (Јосипа) Њакица, рођен 17.11.1958. године,
64. Њакић (Милана) Звонко, рођен 12.12.1941. године,
65. Њакић (Милана) Њакица, рођен 13.02.1958. године,
66. Њакић (Милана) Александар, рођен 05.12.1950. године,
67. Њакић (Милана) Марко, рођен 28.10.1957. године,
68. Њакић (Милана) Марко, рођен 01.04.1971. године,
69. Њакић (Драгутина) Томо, рођен 03.03.1966. године,
70. Њакић (Ангуна) Михајло, рођен 09.10.1939. године,
71. Њакић (Ђуре) Борис, рођен 21.02.1959. године,
72. Њакић (Камила) Злако, рођен 21.04.1956. године,
73. Њакић (Степе) Њакица, рођен 05.11.1957. године,
74. Њакић (Влатка) Звонимир, рођен 07.04.1967. године,
75. Њакић (Тодора) Бранко, рођен 04.02.1955. године,
76. Њакић (Ђуре) Оливер, рођен 08.12.1972. године,
77. Њакић (Томислава) Дамир, рођен 15.04.1969. године,
78. Њакић (Боже) Жељко, рођен 30.06.1956. године,

79. ~~Дрепачић (Ђуре) Драго, рођен 23.04.1966. године,~~
80. ~~Ђурић (Франс) Марко-Јосип, рођен 17.09.1946. године,~~
81. ~~Ђурић (Пава) Павао, рођен 18.08.1966. године,~~
82. ~~Ђурић (Руда) Желько, рођен 20.12.1963. године,~~
83. ~~Ћачић (Петра) Игор, рођен 23.08.1975. године,~~
84. ~~Ћанустић (Јосипа) Јосип, рођен 08.12.1965. године,~~
85. ~~Ћекић (Анте) Крешимир, рођен 17.01.1953. године,~~
86. ~~Ћековић (Франс) Туро, рођен 02.04.1937. године,~~
87. ~~Ћолак (Добрава) Томислав, рођен 22.07.1962. године,~~
88. ~~Ћолак (Добрава) Владимир, рођен 20.01.1966. године,~~
89. ~~Коморска (Петра) Иван, рођен 23.06.1952. године,~~
90. ~~Костић (Анте) Борислав, рођен 24.12.1962. године,~~
91. ~~Ковач (Мила) Иван, рођен 28.06.1953. године,~~
92. ~~Ковачевић (Злата) Зоран, рођен 16.04.1962. године,~~
93. ~~Кожул (Франс) Јосип, рођен 08.03.1968. године,~~
94. ~~Крајчић (Љуке) Иван, рођен 14.10.1966. године,~~
95. ~~Крајчић (Анте) Златко, рођен 04.12.1969. године,~~
96. ~~Красић (Петра) Иван, рођен 18.06.1964. године,~~
97. ~~Криво (Хрвоја) Ивица, рођен 10.09.1963. године,~~
98. ~~Кривошејић (Бранка) Казимир, рођен 13.06.1959. године,~~
99. ~~Кривић (Бранка) Томислав, рођен 10.05.1950. године,~~
100. ~~Љет (Ђуре) Михајло, рођен 15.04.1956. године,~~
101. ~~Љић (Драгутина) Драгутин, рођен 26.01.1951. године,~~
102. ~~Љоврић (Ива) Јоко, рођен 06.11.1968. године,~~
103. ~~Љупић (Миле) Марко, рођен 08.09.1954. године,~~
104. ~~Љупић (Марка) Мато, рођен 02.03.1963. године,~~
105. ~~Љубас (Љуке) Хрвоје, рођен 26.01.1971. године,~~
106. ~~Љубич-Машић (Михајла) Предраг, рођен 18.12.1965. године,~~
107. ~~Љубић (Степана) Желько, рођен 14.12.1960. године,~~
108. ~~Љупић (Марка) Златко, рођен 17.09.1956. године,~~
109. ~~Маркобашић (Петре) Ружина, рођена 28.09.1959. године,~~
110. ~~Међенић (Јанка) Андрија, рођен 16.10.1936. године,~~
111. ~~Међенић (Андрије) Зоран, рођен 23.06.1952. године,~~
112. ~~Миховић (Галина) Томислав, рођен 23.06.1952. године,~~
113. ~~Милутић (Слава) Здравко, рођен 15.03.1961. године,~~
114. ~~Милутић (Марија) Иван, рођен 22.12.1963. године,~~
115. ~~Милутић (Пава) Миле, рођен 05.12.1966. године,~~
116. ~~Милош (Степана) Андрија, рођен 16.11.1953. године,~~
117. ~~Молнар (Степана) Сања, рођен 08.04.1965. године,~~
118. ~~Мудвар (Антун) Антун, рођен 30.01.1969. године,~~
119. ~~Њаћ (Владимира) Дарко, рођен 27.02.1965. године,~~
120. ~~Њаћ (Франс) Франс, рођен 17.09.1935. године,~~
121. ~~Њежић (Милана) Иван, рођен 19.10.1958. године,~~
122. ~~Њежић (Домин) Домин, рођен 1965. године,~~
123. ~~Њежић (Њемија) Мудар, рођен 29.11.1963. године,~~

124. [REDACTED] (Степана) Владислав, рођен 19.05.1967. године,
125. [REDACTED] (Адријане) Јосифовић, рођен 01.01.1963. године,
126. [REDACTED] (Николе) Желько, рођен 16.07.1959. године,
127. [REDACTED] (Адријане) Савић, рођен 24.09.1963. године,
128. [REDACTED] (Туро) Златко, рођен 19.11.1963. године,
129. [REDACTED] (Ана) Мило, рођен 28.11.1961. године,
130. [REDACTED] (Бранка) Александар, рођен 17.03.1967. године,
131. [REDACTED] (Јосифа) Дамир, рођен 23.10.1963. године,
132. [REDACTED] (Јосиф) Јосиф, рођен 24.03.1963. године,
133. [REDACTED] (Станка) Стефан, рођен 26.10.1949. године,
134. [REDACTED] (Николе) Ђукић, рођен 04.10.1940. године,
135. [REDACTED] (Мила) Иван, Звонимир, рођен 24.03.1939. године,
136. [REDACTED] (Савић) Јула, рођена 17.11.1934. године,
137. [REDACTED] (Мила) Дамир, рођен 22.11.1962. године,
138. [REDACTED] (Војина) Бранимир, рођен 22.06.1950. године,
139. [REDACTED] (Милан) Векослав, рођен 06.08.1951. године,
140. [REDACTED] (Густава) Станка, рођен 09.04.1952. године,
141. [REDACTED] (Петра) Томо, рођен 01.11.1934. године,
142. [REDACTED] (Николе) Димитар, рођен 18.01.1949. године,
143. [REDACTED] (Станка) Иван, рођен 01.01.1933. године,
144. [REDACTED] (Анђуна) Јули, рођен 22.04.1955. године,
145. [REDACTED] (Франца) Милан, рођен 15.04.1954. године,
146. [REDACTED] (Милана) Крешимир, рођен 04.03.1968. године,
147. [REDACTED] (Милана) Марко, рођен 11.11.1951. године,
148. [REDACTED] (Славка) Савић, рођен 06.11.1960. године,
149. [REDACTED] (Анђуна) Карло, рођен 21.10.1942. године,
150. [REDACTED] (Карла) Желько, рођен 16.05.1971. године,
151. [REDACTED] (Ивана) Павло, рођен 17.07.1965. године,
152. [REDACTED] (Мари) Марко, рођен 02.08.1958. године,
153. [REDACTED] (Анђуна) Желько, рођен 22.06.1960. године,
154. [REDACTED] (Петра) Петар, рођен 05.08.1942. године,
155. [REDACTED] (Јосифа) Иван, рођен 19.03.1949. године,
156. [REDACTED] (Владимира) Ђубовић, рођен 12.07.1954. године,
157. [REDACTED] (Петра) Стефан, рођен 02.02.1945. године,
158. [REDACTED] (Марка) Перо, рођен 30.09.1943. године,
159. [REDACTED] (Владимира) Векослав, рођен 01.11.1971. године,
160. [REDACTED] (Габријела) Туро, рођен 21.04.1943. године,
161. [REDACTED] (Јурија) Драго, рођен 01.01.1963. године,
162. [REDACTED] (Јосиф) Јулија, рођен 26.09.1959. године,
163. [REDACTED] (Јосиф) Дуло, рођен 06.05.1930. године,
164. [REDACTED] (Јосиф) Дуло, рођен 06.05.1930. године,
165. [REDACTED] (Тома) Дарко, рођен 01.06.1971. године,
166. [REDACTED] (Лана) Ивана, рођен 22.02.1963. године,
167. [REDACTED] (Анђуна) Тихомир, рођен 04.07.1963. године,
168. [REDACTED] (Милана) Желько, рођен 14.12.1961. године,

169. [REDACTED] (Бугени) Томислав рођен 06.06.1967. године,
170. [REDACTED] (Петри) Тихомир рођен 17.07.1967. године,
171. [REDACTED] (Мирко) Мирослав рођен 12.04.1930. године,
172. [REDACTED] (Петар) Петар рођен 30.06.1947. године,
173. [REDACTED] (Дане) Дане рођен 10.10.1939. године,
174. [REDACTED] (Мартина) Бранко рођен 17.07.1938. године,
175. [REDACTED] (Јосип) Мирко рођен 03.06.1937. године,
176. [REDACTED] (Франца) Звонко рођен 19.05.1957. године,
177. [REDACTED] (Јосип) Владимир рођен 09.08.1944. године,
178. [REDACTED] (Борис) Михајло рођен 12.12.1969. године,
179. [REDACTED] (Владимир) Славко рођен 22.02.1969. године,
180. [REDACTED] (Мара) Морај рођен 04.10.1960. године,
181. [REDACTED] (Антун) Антун рођен 09.06.1953. године,
182. [REDACTED] (Марка) Мирослав рођен 30.12.1967. године,
183. [REDACTED] (Драга) Матеј рођен 03.02.1959. године,
184. [REDACTED] (Љуба) Златко рођен 23.11.1960. године,
185. [REDACTED] (Антун) Златко рођен 28.10.1951. године,
186. [REDACTED] (Јосип) Славко рођен 23.06.1970. године,
187. [REDACTED] (Рудолф) Рудолф рођен 18.11.1961. године,
188. [REDACTED] (Анте) Иван рођен 18.07.1946. године,
189. [REDACTED] (Данка) Јосип рођен 14.03.1953. године,
190. [REDACTED] (Басеља) Михајло рођен 07.08.1953. године,
191. [REDACTED] (Стејана) Доминик рођен 01.11.1959. године,
192. [REDACTED] (Мара) Борислав рођен 21.11.1963. године,
193. [REDACTED] (Борис)

чиме би

извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, у вези члана 22. КЗ СРЈ.

У складу са одредбом члана 258. став 2. ЗКП. оштећени се ради остваривања имовинско-правног захтева упућују на парнични поступак.

Трошкови кривичног поступка, у складу са одредбом члана 265. став 1. ЗКП, падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

1. Првостепена пресуда, изјављене жалбе, одговори на жалбу и изјашњење Тужоца за ратне злочине

Пресудом Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине

К.В.бр.4/2006 од 12.03.2009. године, оптужени Мирољуб Вујовић, Станко Вујановић, Милан Ланчужанин, Јовица Перић, Иван Атанасијевић, Милан Војновић, Предраг Милојевић, Горан Мугоша, Ђорђе Шошић, Мирослав Ђанковић, Предраг Драговић, Нада Калаба и Саша Радак, оглашени су кривим због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, те је оптужени Мирољуб Вујовић осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.06.2003. године, па надаље, оптужени Станко Вујановић осуђен на казну затвора у трајању 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 06.06.2003. године, па надаље, оптужени Милан Ланчужанин осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 31.01.2004. године до 12.03.2009. године, оптужени Јовица Перић осуђен на казну затвора у трајању од 13 (тринаест) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 06.03.2003. године, па надаље,

Истом пресудом оптужени Иван Атанасијевић, осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 26.03.2003. године, па надаље, оптужени Милан Војновић осуђен на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 19.11.2003. године, па надаље, оптужени Предраг Милојевић осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 25.12.2003. године, па надаље, оптужени Горан Мугоша осуђен на казну затвора у трајању од 5(пет) година, оптужени Ђорђе Шошић осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 25.12.2003. године, па надаље, оптужени Мирослав Ђанковић осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 25.12.2003. године, па надаље, оптужени Предраг Драговић осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 06.06.2003. године, па до 06.12.2003. године, оптужена Нада Калаба осуђена на казну затвора у трајању од 9 (девет) година, у коју казну јој се урачунава време проведено у притвору од 26.12.2003. године, до 15.12.2008. године, оптужени Саша Радак осуђен на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 20.03.2005. године, па надаље.

У ослобађајућем делу пресуде оптужени Марко Љубоја, Слободан Катић, Предраг Мадарац, Вујо Златар и Милорад Пејић су, на основу одредби члана 355 тачка 3 ЗКП-а, ослобођени од оптужбе. Истом пресудом на основу одредбе члана 196 став 1 у вези члана 193 став 2 ЗКП-а, оптужени су обавезани да суду плате на име судског паушала и то оптужени Вујовић и Вујановић износ од по 20.000,00 динара, оптужени Ђанковић, Милојевић и Радак износ од по 15.000,00 динара, оптужени Атанасијевић, Шошић, Калаба и Војновић износ од по 10.000,00 динара, а оптужени Перић, Мугоша, Ланчужанин и Драговић износ од

по 5.000,00 динара, као и да сви оптужени солидарно на име трошкова овог кривичног поступка плате износ од 1.348.031,00 динар, а оптужена Нада Калаба и оптужени Иван Атанасијевић, по истом основу и самостално још оптужена Калаба износ од 139.016,00 динара, а оптужени Атанасијевић износ од 56.000,00 динара, а све то у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате, а да трошкови поступка у односу на оптужене Љубоју, Катића, Мадарца, Златара и Пејића падају на терет буџетских средстава суда. На основу одредбе члана 206 став 3 Законика о кривичном поступку оштећени су упућени на парницу ради остваривања свог имовинско правног захтева.

Против наведене пресуде благовремено су жалбе изјавили:

- Тужилац за ратне злочине, у односу на ослобађајући део пресуде за оптужене Марка Љубоју, Слободана Катића, Предрага Мадарца, Вују Златара и Милорада Пејића, због погрешно утврђеног чињеничног стања из члана 370 став 1, у вези члана 367 тачка 3 ЗКП-а, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11, у вези члана 367 тачка 1 ЗКП-а, због повреде кривичног закона из члана 369 тачка 4, у вези члана 367 тачка 2 ЗКП-а, у односу на осуђујући део за оптужене Милана Ланчужанина и Предрага Драговића, због погрешно утврђеног чињеничног стања из члана 370 став 1, у вези члана 367 тачка 3 ЗКП-а, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11, у вези члана 367 тачка 1 ЗКП-а, и у односу на осуђујући део за оптужене Милана Војновића, Јовицу Перића и Наду Калабу, због одлуке о казни из члана 371 став 1, у вези члана 367 тачка 4 ЗКП-а, са предлогом да другостепени суд, по одржаној седници већа о којој би био обавештен Тужилац за ратне злочине, уважи жалбу тужиоца, првостепену пресуду у ослобађајућем делу у односу на оптужене Љубоју, Катића, Мадарца, Златара и Пејића, и у осуђујућем делу у односу на оптужене Ланчужанина и Драговића, укине сходно члану 389 ЗКП-а и предмет врати на поновно суђење, а у осуђујућем делу у односу на оптужене Војновића, Перића и Калабу, првостепену пресуду преиначи сходно члану 391 ЗКП-а, у погледу одлуке о казни, тако што ће им изрећи казне затвора у дужем временском трајању од изречених. У својој жалби Тужилац за ратне злочине је тражио да буде обавештен о седници већа, у смислу члана 375 ЗКП-а,

- оптужени Мирољуб Вујовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка и због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд уважи његову жалбу и пресуду укине, те процес врати на обнову поступка, а њега пусти да се брани са слободе. Оптужени је предао и допуну жалбе у којој је приложио доказе на којима заснива своју одбрану, као и доказе везане за догађаје који му се стављају на терет. Оптужени је у својој жалби тражио да буде обавештен о седници већа,

- оптужена Нада Калаба, не наводећи основ за побијање пресуде, а из

садржине жалбе произлази да се жали због погрешно утврђеног чињеничног стања, као због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да је другостепени суд ослободи оптужбе за кривично дело које апсолутно није починила или да побијану пресуду укине и спис предмета врати на поновни поступак. Оптужена је предала и допуну жалбе због битних повреда одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд преиначи првостепену пресуду и ослободи је од оптужбе, јер нема доказа да је она извршила кривично дело које јој се ставља на терет или евентуално да суд првостепену пресуду укине и предмет врати првостепеном суду, другом већу на поновни поступак. У својој жалби, као и у допуни жалбе оптужена је тражила да буде обавештена о седици већа,

- бранилац оптужених Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића и Наде Калабе, адвокат Мирослав Перковић, због битних повреда Законика о кривичном поступку и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд укине побијану пресуду у односу на окривљеног Вујовића, окривљеног Вујановића и окривљену Калабу и предмет врати првостепеном суду на поновно поступање. Бранилац је тражио да буде обавештен о дану и часу одржавања јавне седнице, као и његови брањеници,

- бранилац оптуженог Милана Ланчужанина, адвокат Саво Штрбац, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде кривичног закона, са предлогом да другостепени суд у поступку по његовој жалби преиначи побијану пресуду, тако што ће на основу члана 355 тачка 3 ЗКП-а, оптуженог Ланчужанина ослободити од оптужбе или да сходно члану 377 став 1 ЗКП-а, укине побијану пресуду и да сам одржи претрес или да укине пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и то пред другим судским већем. Бранилац је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- оптужени Предраг Драговић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, са предлогом да га другостепени суд ослободи одговорности за ово кривично дело. Окривљени је тражио да буде обавештен о седници већа,

- бранилац оптужених Милана Ланчужанина и Предрага Драговића, адвокат Ђорђе Калањ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде кривичног законика, са предлогом да другостепени суд донесе одлуку којом ће ослободити од оптужбе на основу члана 355 тачка 3 ЗКП-а, оптужене Милана Ланчужанина и Предрага Драговића или да сходно члану 377 став 1 ЗКП-а, укине пресуду и да сам одржи претрес или да укине пресуду и врати првостепеном суду на поновно одлучивање, само другом судском већу. Бранилац је тражио да он и његови

брањеници буду обавештени о седници већа,

- бранилац оптуженог Предрага Драговића, адвокат Зоран Перовић због битних повреда одредаба кривичног поступка, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду у нападнутом делу преиначи применом члана 391 став 1 ЗКП-а, те да у смислу члана 355 тачка 3 ЗКП-а, ослободи окривљеног Предрага Драговића оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ. Бранилац је тражио да буде обавештен о седници већа,

- оптужени Јовица Перић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, са предлогом да га другостепени суд ослободи одговорности за кривично дело које му се ставља на терет и пусти на слободу или да предмет врати на поновно суђење код новог већа и укине му притвор. Оптужени је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Јовице Перића, адвокат Зоран Јеврић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд преиначи пресуду у односу на окривљеног Јовицу Перића и ослободи га од оптужбе, или да другостепени суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. Бранилац окривљеног је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о дану и часу одржавања седнице већа, у смислу члана 375 став 1 ЗКП-а,

- оптужени Иван Атанасијевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд уважи његову жалбу и укине побијану пресуду и предмет врати истом суду на поновни поступак и одлуку, или да укине у потпуности или пак да побијану пресуду преиначи у смислу жалбених навода. Оптужени је тражио да буде обавештен о седници већа,

- бранилац оптуженог Ивана Атанасијевића, адвокат Војислав Вукотић због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд укине побијану пресуду, и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку, или да преиначи побијану пресуду у смислу жалбених навода. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа.

- оптужени Милан Војновић, због погрешно утврђеног чињеничног

стања и због одлуке о казни, са предлогом да га другостепени суд ослободи од оптужбе,

- бранилац оптуженог Милана Војновића, адвокат Милан Вујин, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због повреде кривичног закона и због одлуке о казни, са предлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду, али потпуно измењеном већу, на поновно суђење или да се иста преиначи и оптужени Милан Војновић ослободи од оптужбе, или да другостепени суд одлучи да се одржи претрес и понови доказе и након тога донесе пресуду којом ће оптуженог Војновића ослободити од оптужбе, или да се иста преиначи и оптуженом изрекне блажа казна. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа,

- оптужени Предраг Милојевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде кривичног поступка, са предлогом да га другостепени суд ослободи страшне оптужбе, донесе правичну одлуку и пусти кући. Оптужени је предао и прилог уз благовремено достављену жалбу, наводећи у истом да се нада да ће другостепени суд увидети сву фарсу овог непоштеног суђења, утврдити праву истину и донети једину исправну одлуку, а то је да га ослободи од казне и пусти на слободу или закаже поновно суђење и то пред другостепеним судом. Оптужени је тражио да буде обавештен о седници другостепеног већа,

- бранилац оптуженог Предрага Милојевића, адвокат Снежана Ковачевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду, преиначи у односу на оптуженог Предрага Милојевића, тако што ће га ослободити оптужбе да је починио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, или да побијану пресуду укине и предмет упути првостепеном суду на поновно суђење пред измењеним већем. Бранилац је предала и допуну жалбе у којој је тражила да другостепени суд не дозволи да буде оглашен кривим и осуђен човек који злочин није починио. У својој жалби бранилац окривљеног је тражила да она и о обавештени о седници већа другостепеног суда, у смислу члана 375 ЗКП,

- бранилац оптуженог Горана Мугоше, адвокат Илија Радуловић због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд укине побијану пресуду, имајући у виду да у њој нема утврђеног чињеничног стања, нити у њој има адекватне законске оцене исказа саслушаних сведока Ж. [REDACTED] К. [REDACTED] и Д. [REDACTED] Б. [REDACTED] нити у њој има законске оцене исказа сведока сарадника, нити у њој има законске оцене правне тезе носиоца формалне одбране, нити у њој има законске оцене изнетог

правног становишта, или да је преиначи у погледу одлуке о казни, тако да се оптуженом Горану Мугоши изрекне блажа казна од изречене му казне. Бранилац је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- оптужени Ђорђе Шошић, не наводећи законски основ за побијање пресуде, а из садржине жалбе произилази да се жали због непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања као и на одлуку о кривичној санкцији са предлогом да другостепени суд донесе ослобађајућу пресуду и прекине циклус неправди,

- бранилац оптуженог Ђорђа Шошића, адвокат Владимир Бељански, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији и о трошковима кривичног поступка, са предлогом да другостепени суд његову жалбу усвоји и побијану пресуду преиначи, тако што ће оптуженог Шошића ослободити оптужбе или блаже казнити, или пресуду укине и предмет врати на поновно суђење. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- оптужени Мирослав Ђанковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да га другостепени суд ослободи ове тешке и прљаве оптужбе. Оптужени је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Мирослава Ђанковића, адвокат Рајко Јелушић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због повреде кривичног закона и због одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд првостепену пресуду преиначи, тако што ће оптуженог Мирослава Ђанковића ослободити од оптужбе или да укине првостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем, или да одржи главни претрес и након завршеног претреса донесе пресуду којом ће оптуженог Мирослава Ђанковића ослободити од оптужбе за кривично дело које му се ставља на терет. Бранилац је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа,

- оптужени Саша Радак, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због погрешне примене закона и због одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду преиначи, тако што ће га ослободити кривичне одговорности. Оптужени је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда, и

- бранилац оптуженог Саше Радака, адвокат Душан Машић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног

чињеничног стања, због повреде кривичног закона и због одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд преиначи побијану пресуду и оптуженог Сашу Радака ослободи од кривичне одговорности за дело које му се ставља на терет или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник у смислу члана 375 ЗКП-а, буду обавештени о јавној седници.

Одговоре на жалбу Тужиоца за ратне злочине поднели су:

- бранилац оптуженог Марка Љубоје, адвокат Ђорђе Дозет, са предлогом да другостепени суд у јавној седници већа савесно и непристрасно размотри наводе жалбе тужиоца, пресуду, одговор на жалбу и цео кривични спис, те жалбу тужиоца у делу који се односи на оптуженог Љубоју одбије као неосновану. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о јавној седници већа другостепеног суда.

- бранилац оптуженог Слободана Катића, адвокат Александар Бојков, са предлогом да другостепени суд жалбу Тужилаштва за ратне злочине у погледу оптуженог Слободана Катића одбије као неосновану и првостепену пресуду у погледу овог оптуженог потврди. Бранилац оптуженог је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Предрага Маџарца, адвокат Славко Перески, са предлогом да другостепени суд жалбу Тужиоца за ратне злочине одбије као неосновану и побијану пресуду у односу на овог оптуженог потврди,

- бранилац оптуженог Вује Златара, адвокат Рајко Јелушић, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу Тужиоца за ратне злочине у односу на оптуженог Вују Златара и потврди првостепену пресуду. Бранилац је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Вује Златара, адвокат Владимир Ђурђевић, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу Тужиоца за ратне злочине и потврди побијану пресуду у ослобађајућем делу који се односи на Вују Златара. Бранилац је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Милорада Пејића, адвокат Мирослав Ђорђевић, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу Тужилаштва за ратне злочине у односу на део пресуде којом је Пејић Милорад ослобођен од оптужбе и да потврди првостепену пресуду. Бранилац оптуженог је тражио да он и његов брањеник буду обавештени о седници већа другостепеног суда.

- бранилац оптуженог Милана Војновића, адвокат Милан Вујин, са предлогом да се жалба Окружног јавног тужиоца у Београду - Тужиоца за ратне

злочине у односу на оптуженог Милана Војновића одбије као неоснована.

Тужилац за ратне злочине је у поднеску Ктрз.бр.4/03 од 18.09.2009. године, предложио да се жалбе оптуженог Мирослава Ђанковића и његовог браниоца, адвоката Рајка Јелушића, оптуженог Мирољуба Вујовића и оптужене Наде Калабе и њиховог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, оптуженог Милана Војновића и његовог браниоца, адвоката Милана Вујина, оптуженог Ђорђа Шошића и његовог браниоца, адвоката Владимира Бељанског, оптуженог Јовице Перића и његовог браниоца, адвоката Зорана Јеврића, оптуженог Предрага Драговића и његових бранилаца, адвоката Зорана Перовића и адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Предрага Милојевића и његовог браниоца, адвоката Снежане Ковачевић, оптуженог Ивана Атанасијевића и његовог браниоца, адвоката Војислава Вукотића, оптуженог Саше Радака и његовог браниоца, адвоката Душана Машића, као и жалбе бранилаца, оптуженог Милана Ланчужанина, адвоката Саве Штрпца и адвоката Ђорђа Калања, браниоца оптуженог Станка Вујановића, адвоката Мирослава Перковића, те браниоца оптуженог Горана Мугоше, адвоката Илије Радуловића, сходно члану 388 ЗКП-а, одбију као неосноване.

2. Седница већа и претрес пред другостепеним судом

Након што је одлуком Уставног суда број Уж-4461/2010 од 30.01.2014. године наложено да Апелациони суд у Београду поново одлучи о жалби коју је подносилац уставне жалбе Саша Радак изјавио против пресуде Окружног суда у Београду – Веће за ратне злочине КВ бр. 4/06 од 12.3.2009. године, а која одлука има правно дејство и према свим осталим лицима из предмета КВ бр. 4/06, а која се налазе у истој правној ситуацији, те након што је пресудом Врховног касационог суда Кзз РЗ бр. 2/2014 од 19.06.2014. године укинута правноснажна пресуда Апелационог суда у Београду Кж-1По2 1/2010 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23. 6.2010. године и предмет враћен Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање о жалбама изјављеним у односу на осуђујући део пресуде, Апелациони суд у Београду, Веће за ратне злочине, дана 09-12.02.2015. године одржао јавну седницу већа у смислу члана 447 став 1 и 2 ЗКП-а. Јавна седница је одржана у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, оптуженог Мирољуба Вујовића, оптуженог Станка Вујановића, оптужене Наде Калабе, њиховог браниоца адвоката Мирослава Перковића, оптуженог Милана Ланчужанина, његових бранилаца адвоката Саве Штрпца и адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Јовице Перића, његовог браниоца адвоката Зорана Јеврића, оптуженог Ивана Атанасијевића, његовог браниоца адвоката Војислава Вукотића, оптуженог Милана Војновића, његовог браниоца адвоката Милана Вујина, оптуженог Предрага Милојевића, његовог браниоца адвоката Снежане Ковачевић, оптуженог Горана Мугоше, његовог браниоца, адвоката Илије Радуловића, оптуженог Ђорђа Шошића, његовог браниоца адвоката Владимира Бељанског, оптуженог Мирослава Ђанковића, његовог браниоца адвоката Рајка

Јелушића, оптуженог Предрага Драговића, његовог браниоца адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Саше Радака и његовог браниоца адвоката Душана Машића, а у одсуству уредно обавештеног браниоца оптуженог Предрага Драговића, адвоката Зорана Перовића.

Након што је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, жалбама и одговорима на жалбе, те предлогом Тужиоца за ратне злочине из цитираног поднеска, Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд, у појединим деловима побијане пресуде, учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. ЗКП, јер побијана пресуда не садржи јасне и аргумензоване разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, а и чињенично стање, у односу на одређене чињенице, није правилно и потпуно утврђено. Наиме, првостепени суд у побијаној пресуди није дао ваљане разлоге о томе које доказне стандарде је применио приликом утврђивања одлучних чињеница, а на којима се заснива кривица појединих оптужених, као нпр. опт. Јовице Перића, Милана Војновића, као и неких других оптужених. С друге стране, првостепени суд није нпр. прибавио транскрипте о саслушању сведока сарадника бр.1 пред Хашким трибуналом, у предмету Мркшић и други, који би могли послужити за проверу исказа тог сведока сарадника, посебно у ситуацији када је чињенично стање у побијаној пресуди у великом делу утврђено управо из исказа сведока сарадника, те је стога и чињенично стање на коме се темељи побијана пресуда остало непотпуно утврђено. С обзиром на чињеницу да је пресуда у овом предмету већ једном укидана, на основу одредби члана 449. и 455. став 2. ЗКП, одлучио је да отвори претрес пред другостепеним судом.

Претрес пред другостепеним судом одржан је дана 15-19.06.2015. године, 10. и 11.05.2016 године, 18. и 19.04.2017 године и 18 20.09.2017 године, у присуству: заменика Тужиоца за ратне злочине, Душана Кнежевића, оптужених: Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића, и Наде Калабе, њиховог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, оптуженог Милана Ланчужанина, његових бранилаца, адвоката Предрага Марића и адвоката Ђорђа Калања, оптуженог Јовице Перића, његовог браниоца, адвоката Зорана Јеврића, оптуженог Ивице Хусника (Ивана Атанасијевића), његовог браниоца, адвоката Војислава Вукотића, оптуженог Милана Војновића, његовог браниоца, адвоката Милана Вујина, оптуженог Предрага Милојевића, његовог браниоца, адвоката Снежане Ковачевић, оптуженог Горана Мугоше, његовог браниоца, адвоката Илије Радуловића, оптуженог Ђорђа Шошића, његовог браниоца, адвоката Владимира Бељанског, оптуженог Мирослава Ђанковића, његовог браниоца, адвоката Рајка Јелушића, оптуженог Предрага Драговића, његових бранилаца, адвоката Ђорђа Калања и Предрага Марића и окривљеног Саше Радака и његовог браниоца адвоката Душана Машића, пуномоћника оштећених: адвоката Рајка Даниловића, Николе Баровића и Слободана Томића. На претресу су испитани: сведок сарадник број 1., сведок сарадник број 2., сведок Бранко Душић, сведок Вилим Карловић, те су прочитани следећи докази: транскрипти о испитивању сведока сарадника број 1. и сведока сарадника број 2. у кривичном предмету против опт.

Дамира Сирете, записници о саслушању сведока сарадника број 1. и сведока сарадника број 2. пред Тужиоцем за ратне злочине, а пред добијања статуса сведока сарадника, транскрипти о саслушању сведока „П022“ пред Хашким трибуналом у предмету Милета Мркшића и др, а имајући на уму и остале доказе изведене пред првостепеним судом, веће је, након разматрања и оцене свих доказа, донело одлуку као у изреци ове пресуде.

Имајући на уму да је поменутом пресудом Врховног касационог суда предмет враћен Апелационом суду у Београду на поновно одучивање о жалбама изјављеним у односу на осуђујући део пресуде, Апелациони суд у Београду није ни разматрао жалбу Тужиоца за ратне злочине у делу којим се побија првостепене пресуда у ослобађајућем делу, а самим тим и дате одговоре на жалбу Тужиоца за ратне злочине, који се односе на овај део жалбе.

3. Обустава кривичног поступка у односу на опт. Ђорђа Шошића и промена имена и презимена опт. Ивана Атанасијевића

С обзиром да је у току трајања поступка пред другостепеним судом опт. Ђорђе Шошић умро дана [REDACTED] године, што је утврђено из извода из матичне књиге умрлих Града Крушевца бр. 203-1-5439/2016-06 од 28.10.2016. године, решењем председника већа Кж1-По2 бр. 2/14 од 17.02.2017. године, на основу одредбе члана 20. ЗКП, обустављен је кривични поступак против опт. Ђорђа Шошића. Самим тим, жалбе опт. Шошића и његовог браниоца су постале беспредметне, па их овај суд није ни разматрао.

Опт. Иван Атанасијевић се све до 1992. године, када је променио име и презиме, звао Ивица Хусник, да би поново променио име и презиме, односно поново узео старо име и презиме, тј. Ивица Хусник, о чему је суд обавестио сам оптужени, као и Тужилац за ратне злочине, који је суду доставио и решење Комесаријата за избеглице и миграције бр. 206-99/4-2007 од 15.06.2015. године, којим је промењено решење о признавању статуса избеглице за именованог, тако што је уместо имена и презимена „Иван Атанасијевић“ наведено име и презиме „Ивица Хусник“. У складу с тим, овај суд је у изреци пресуде поред имена и презимена Иван Атанасијевић у загради навео и име и презиме Ивица Хусник.

4. Разлози за потврђујући део пресуде – тачка I изреке пресуде

Неосновано се жалбама: опт. Мирољуба Вујовића и његовог браниоца адвоката Мирослава Перковића, браниоца опт. Станка Вујановића адвоката Мирослава Перковића, опт. Предрага Милојевића и његовог браниоца адвоката Снежане Ковачевић и браниоца опт. Горана Мугоше, адвоката Илије Радуловића побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка,

јер првостепени суд, по налажењу овог суда, није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује у жалбама. Наиме, првостепени суд је у образложењу пресуде дао јасне и аргументоване разлоге о свим одлучним чињеницама које се тичу кривице опт. Вујовића, Вујановића, Милојевића и Мугоше, а те разлоге и Апелациони суд у Београду у потпуности прихвата.

Пре свега, неосновано се поменути жалбама, као и жалбама других оптужених и њихових бранилаца, првостепена пресуда побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП (члан 368. став 1. тачка 10. старог ЗКП), односно да се побијана пресуда заснива на доказу на коме се, према одредбама ЗКП не може заснивати пресуда. Наиме, у жалбама се истиче да се побијана пресуда, између осталог, заснива на исказу опт. Јовице Перића датом у полицији (УБОПОК-у) дана 18.04.2003. године, а тај исказ је прибављен на незаконит начин, па се на таквом доказу не може заснивати осуђујућа пресуда. Међутим, овакви наводи нису прихватљиви за Апелациони суд у Београду, из разлога који ће у даљем делу образложења бити наведени.

4.1.) Разлози за закључак да је записник о саслушању опт. Перића у полицији 18.4.2003. године законит доказ

Исказ опт. Јовице Перића дат у полицији дана 18.4.2003. године, по налажењу овог суда, прибављен је на законит начин и у складу са одредбама тада важећег ЗКП, те као такав представља законит доказ, на коме се може заснивати пресуда.

Из чињенице да је опт. Перић дао свој исказ у својству осумњиченог у време акције „Сабља“, о чему у првом реду говори жалба браниоца опт. Перића, адвоката Зорана Јеврића, не може се извући закључак да је због те чињенице тај исказ незаконит. Наиме, валидност исказа датих пред државним органима у време проглашеног ванредног стања, процењује се према одредбама ЗКП-а и нема узрочно-последичне везе између околности да је неки исказ дат у време ванредног стања и процесне и садржинске квалитете датог исказа.

Жалбени навод да је опт. Перић исказ пред полицијом дао у присуству браниоца по службеној дужности, уз оспоравање да је опт. Перић уопште и знао да има постављеног браниоца по службеној дужности је неоснован. Ово стога што је опт. Перић (тада у својству осумњиченог) имао стручну одбрану, њему је бранилац постављен из реда адвоката који су положили заклетву и чланови су Адвокатске коморе. Околност да бранилац по службеној дужности није имао писмено – формално решење о свом постављењу за браниоца по службеној дужности, код постојања ноторне чињенице да се таква решења могу доносити и усмено, што је уосталом и учињено, а од стране надлежног органа који води

поступак, није од посебног значаја.

У жалбама се посебно указује на недостатак у записнику о саслушању тада осумњиченог Перића свих неопходних поука и упозорења, а нарочито оних о последицама које могу да уследе након дате изјаве, посебно оних у смислу члана 13 став 3 ЗКП-а, те да осим тога осумњиченом нису предочени ни докази који указују на постојање основа сумње у односу на њега. Супротно ставу жалилаца, Апелациони суд у Београду налази да околност да у записнику о саслушању осумњиченог Перића није констатовано упозорење из члана 13 став 3 ЗКП-а, не доводи у питање законитост његовог исказа, јер у записнику о саслушању постоји констатација да је осумњичени поучен о свим правима која му припадају у кривичном поступку, пре свега о праву на браниоца, да није дужан да изнесе своју одбрану и да одговара на постављена питања, саопштено му је шта му се ставља на терет – ратни злочин против ратних заробљеника, па је позван да у присуству браниоца да своју одбрану. Другим речима, по налажењу овог суда, у свему је поступљено у смислу члана 89 став 2 ЗКП-а, осим што у записнику није констатовано упозорење из члана 13 став 3 ЗКП-а, већ је наведено да је осумњичени поучен о својим правима. Према одредби члана 89 став 2 ЗКП-а, орган који врши саслушање дужан је да осумњиченом или окривљеном саопшти права из члана 13 став 3 ЗКП-а, али није дужан да у записник о саслушању унесе садржај тог члана и његову бројчану ознаку.

Такође, дужност је органа да осумњиченом омогући поверљив разговор са браниоцем, а који разговор, како то уосталом потврђује и на те околности саслушани сведок – тадашњи бранилац осумњиченог Перића, адвокат Милан Вељковић, је и обављен. Није била законска обавеза органа који води поступак да констатује да је обављен поверљив разговор. То уосталом произилази и из одредбе члана 89 став 10 ЗКП-а, према којој се на исказу осумњиченог или окривљеног не може заснивати судска одлука само уколико осумњичени или окривљени није поучен о својим правима из члана 89 став 2 ЗКП-а. Законик о кривичном поступку не тражи да сва права о којима се осумњичени или окривљени поучава морају бити унета у записник у целокупном законском тексту, већ је довољно да се из записника о саслушању јасно види да је осумњичени или окривљени фактички, дакле стварно упознат са тим правима. Надаље, ЗКП предвиђа обавезу уношења у записник целокупног текста само у односу на изјаву осумњиченог или окривљеног из члана 89 став 9 ЗКП-а, која се односи на присуство браниоца. Овај, жалбама оспорени записник о саслушању осумњиченог Перића несумњиво су потписали, како сам осумњичени Перић, тако и његов тадашњи бранилац по службеној дужности, адвокат Милан Вељковић, овлашћено службено лице које је саслушавало осумњиченог, записничар, као уосталом и заменик ОЈТ-а, који би извесно, како то правилно закључује првостепени суд, у случају некаквих законских неправилности при саслушању (у првом реду бранилац и заменик ОЈТ-а) интервенисали у циљу њиховог отклањања или ставили примедбе, чега у конкретном случају нема.

Првостепени суд је, осврћући се на примедбе дате током првостепеног поступка, а које су се односиле на оспоравање овог доказа, које су мање-више истоветне жалбеним наводима и којима се оспорава законитост оваквог исказа, на страни 144 побијане пресуде под тачкама а-ж, дао јасне, недвосмислене и за другостепени суд у потпуности прихватљиве разлоге, зашто овај исказ и овакав записник сматра законитим и прихватљивим.

Јасно је да упозорење из члана 13 став 3 ЗКП-а улази у корпус права која осумњиченом или окривљеном припадају у кривичном поступку, а према садржини оспорованог записника, осумњичени је поучен о свим својим правима у кривичном поступку, тако да изостанак законског текста одредбе члана 13 став 3 ЗКП-а у записнику о саслушању осумњиченог не чини тај исказ, само због тога незаконитим. Супротно ставу жалилаца, правилан је закључак првостепеног суда да се ради о законитом исказу из члана 226 став 9 ЗКП-а који се може користити у кривичном поступку.

Оспоравање законитости исказа осумњиченог Перића од стране његовог браниоца, адвоката Зорана Јеврића, тврдњом да је осумњичени саслушан од стране Управе за борбу против организованог криминала, а у време када још није био донет Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку против учинилаца ратних злочина, није утемељено у одредбама Законика о кривичном поступку. Наиме, ЗКП-ом су регулисани поступци и саслушање осумњичених и окривљених од стране овлашћених службених лица Министарства унутрашњих послова и то посебно већ поменути одредбама члана 89 и 226 ЗКП-а. Посебни закони који се тичу организације и надлежности државних органа у поступцима против учинилаца ратних злочина (као и онога који се односи на организовани криминал), ни на који начин не дерогирају нити супституишу већ поменуте одредбе кључног закона који регулише правила кривичног поступка, а то је управо Законик о кривичном поступку, којих се је уосталом и придржавало овлашћено службено лице Министарства унутрашњих послова када је саслушавало осумњиченог Перића. Без значаја је чињеница да је организациона јединица Министарства унутрашњих послова којој је припадало ово овлашћено службено лице била Управа за борбу против организованог криминала, због чега је овај жалбени навод оцењен неоснованим.

Надаље, жалбени наводи браниоца опт. Вујовића и Вујановића, адвоката Перковића, те опт. Перића и његовог браниоца адвоката Јеврића, којима се оспорава законитост записника о саслушању осумњиченог Перића, тврдњом да је осумњичени био обманут, односно доведен у заблуду од стране овлашћених службених лица унапред датим обећањима, да ће одмах по саслушању бити пуштен кући да се лечи, што поткрепљују делом исказа сведока – тадашњег браниоца по службеној дужности осумњиченог Перића, адвоката Вељковића (чији исказ иначе у много чему оспоравају), који је након поверљивог разговора са осумњиченим, био „изненађен“ његовим исказом који је потом уследио, уз описивање начина саслушања за које тврде да није било законито, већ да је реч о

унакрсном испитивању од стране више лица, не могу се прихватити. Наиме, како је већ напред наведено, из садржине оспораваног записника о саслушању осумњиченог Перића, као и из исказа саслушаног сведока – тадашњег браниоца, адвоката Милана Вељковића, произилази да је саслушање осумњиченог спроведено у складу са одредбама ЗКП-а, те да током тог саслушања није било неправилности или незаконитости, којих да је евентуално било извесно би изазвале интервенцију његовог тадашњег браниоца, који о садржини онога што је осумњичени Перић рекао и о тачности уношења његових одговора у записник одговара да је тачност уношења била „апсолутна“. Извесно, осумњичени као и његов тадашњи бранилац су пре почетка самог саслушања знали да ће осумњичени бити саслушаван на околности ратног злочина против ратних заробљеника на Овчари, то је уосталом адвокату Вељковићу рекао и сам осумњичени Перић, а то је јасно видљиво и стоји у уводу записника који су потписали сви присутни, укључујући и осумњиченог и његовог браниоца. Изненађење браниоца садржајем исказа осумњиченог само по себи није разлог да се због тога посумња у тачност и истинитост исказа осумњиченог. Остали жалбени наводи који су напред поменути (болан прст, унакрсно испитивање, обећање и обмана), исказом браниоца, адвоката Вељковића, који говори о у основи коректном начину саслушања, без прекидања и без са његове стране уочених неправилности, које би за последицу имале потребу за његовом интервенцијом у виду уношења примедби, констатација или спорних момената у вези начина саслушања, указују да таквих неправилности није било. Бранилац, као уосталом и сви други присутни, укључујући ту и самог осумњиченог, а свакако и заменика ОЈТ-а, имали су право, односно обавезу реаговања у таквим случајевима, чега нема, већ као што се види, записник о саслушању је потписан без икаквих примедби.

Тврдња неких жалилаца (у првом реду бранилаца окривљених Вујовића, Вујановића, адвоката Перковића и окривљеног Перића, адвоката Јеврића) да је реч о непрофесионалном и незаконитом понашању и обављању дужности браниоца од стране адвоката Вељковића, који је у својству браниоца по службеној дужности пасивно проматрао и није реаговао на низ пропуста и погрешака приликом саслушања осумњиченог Перића и састављања записника о саслушању, би имале основа и могле да доведу у сумњу законитост поступка при саслушању осумњиченог Перића, па самим тиме и његов исказ, да је та тврдња потврђена правноснажном осуђујућом одлуком којом би се такве злоупотребе и кршења закона од стране браниоца по службеној дужности једино могле доказати.

Није спорно да наведени бранилац опт. Перића није касније предузимао друге радње у поступку, с обзиром да из списка предмета произлази да му није достављено решење од задржавању од 22.04.2003. године, као ни решење о продужењу задржавања од 19.05.2003. године, те да он није посећивао опт. Перића, као и да је породица опт. Перић ангажовала браниоца адвоката Зорана Јеврића (из потписаног пуномоћја се не види када је оно дато), који је био

присутан приликом његовог испитивања пред истражним судијом дана 06.6.2013. године. Међутим, то никако не доводи у сумњу чињеницу да је опт. Перић, приликом саслушања у полицији имао браниоца из реда адвоката и да је његово саслушање обављено у складу са одредбама ЗКП. Стога су и неприхватљиви наводи жалбе адвоката Перковића да се радило о браниоцу „за једнократну употребу“.

Следствено томе, Апелациони суд у Београду налази да су неосновани жалбени наводи жалилаца којима се оспорава законитост и правилност записника о саслушању осумњиченог Перића, сачињеног у преткривичном поступку у полицији, кроз указивање да је приликом саслушања, осумњичени био изложен тортури, да је признање било изнуђено, да је био обманут, односно да му није предочено шта му се ставља на терет. Наиме, није логично тврдити да осумњичени није знао шта му се ставља на терет и шта је уопште предмет саслушања, већ због тога што (како је напред већ поменуто) у уводу оспораваног записника јасно стоји да је реч о ратном злочину против ратних заробљеника, те се стога поставља логично питање како би уопште осумњичени могао да одговара на питања о нечему о чему ништа не зна, нити има икакве везе са тим.

Жалбама опт. Перића, његовог браниоца, адвоката Зорана Јеврића, браниоца опт. Вујовића и Вујановића, адвоката Мирослава Перковића, опт. Војновића и његовог браниоца, адвоката Милана Вујина, опт. Ивана Атанасијевића и његовог браниоца адвоката Војислава Вукотића, оспорава се и садржина записника о саслушању оп. Перића, датог у преткривичном поступку, за који се тврди да је нетачан и нелогичан и то како у односу на самог тада осумњиченог Перића, у првом реду у погледу његовог статуса као борца, времена када је био на ратишту код Вуковара, униформи и опреми коју јесте односно није задужио и имао у време догађаја који је предмет овога поступка, тако и у погледу описа самог стрељања на Грабову, улоге опт. Перића у том догађају, његовог понашања и радњи, лица која је тамо видео и њихових радњи и понашања, времена које је провео на Грабову, односно на Овчари, а све то кроз анализу садржине исказа опт. Перића. Жалбама се заправо тврди да ништа од тога што је у записнику наведено није тачно, те да је цео тај записник у основи обична конструкција полиције која је претходно разговарала са неким лицима која су била у Вуковару на ратишту и дала неке елементе на основу којих је полиција произвољно „сложила причу“ и ставила је у уста тада осумњиченом Перићу. Супротно ставу жалилаца, Апелациони суд у Београду налази да је закључак првостепеног суда којим, након свестране анализе, утврђује да је исказ осумњиченог Перића од 18.04.2003., у свему законит и да се на њему и његовој садржини може заснивати судска одлука, у потпуности је прихватљив и за овај суд. Првостепени суд је детаљно на странама 140-143 пресуде образложио зашто није ни логично ни могуће да су овлашћена службена лица полиције исконструисали цео записник, нудећи о том свом ставу низ логичних закључака који се односе на утврђивање и постојање неких контролних чињеница и доказа којима се додатно потврђује тачност исказа окр. Перића. То су нпр. девојачко

презиме супруге једног од убијених (Г [REDACTED] и чињеница да је она ишла са њим у средњу школу, детаљи прилазног пута до Грабова, карактеристични надимци неких лица („Велики бојлер“, „Шљука“ или „Штука“, „Ико“-чији је брат био у ЗНГ – реч је о окривљеном Ивану Атанасијевићу), што, како то правилно закључује првостепени суд, а прихвата и Апелациони суд у Београду, може да зна само неко ко је био на месту догађаја и у то време, а то је управо опт. Перић. Стога је овај суд прихватио закључак првостепеног суда да исказ опт. Перића, дат у преткривичном поступку, није незаконит, нити је прибављен употребом недозвољених средстава, а да су наводи које је он дао у својој одбрани у каснијем току кривичног поступка, којима је негирао да је био на Грабову исконструисани и дати у циљу избегавања кривице.

4.2. Разлози за закључак да је додељивање статуса „сведока сарадника“ извршено у складу са одредбама ЗКП-а и да није било разлога да се у току поступка тај статус одузме

У више жалби оптужених и њихових бранилаца оспорава се првенствено одлука првостепеног суда о давању статуса „сведока сарадника“ сведоку сараднику бр. 1 и сведоку сараднику бр.2, јер они, по тврдњама жалилаца, не испуњавају законом прописане услове за добијање и задржавање тог статуса. У вези с тим, у жалбама се, пре свега, наводи да је сведок сарадник бр.1., који је први добио тај статус, у свом исказу, између осталог, теретио и сведока сарадника бр.2, који је тада имао својство осумњиченог, а обојица су имали истог браниоца, адвоката Душића, препознајући у таквој ситуацији колизију одбрана, односно постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 3 ЗКП-а, (члан 438. став 1. тачка 5. сада важећег ЗКП), јер је главни претрес одржан без лица чије је присуство обавезно. Овакви наводи жалби нису прихватљиви за Апелациони суд у Београду. Наиме, према одредбама члана 69 став 1 раније важећег ЗКП-а, више окривљених могу имати заједничког браниоца само ако то није у супротности са интересима њихове одбране. Дакле, наведена одредба односи се на лица са статусом окривљеног, што у конкретној ситуацији није случај, јер оба лица о којима је реч имају статус сведока сарадника, чији су искази дати у својству осумњичених према одредбама члана 504ц став 4 ЗКП издвојени из списка предмета. Процесним законом није забрањено да два и више сведока сарадника имају истог браниоца, посебно обзиром на њихове обавезе прописане чланом 504ђ став 1 и 2 ЗКП-а (који је важио у време првостепеног поступка), због чега се на ова лица не може аналогијом применити одредба члана 69 став 1 ЗКП-а. Дакле, стога нису основани жалбени наводи да је тиме, што је исти бранилац бранио двојицу осумњичених лица, при чему је један осумњичени стекао својство сведока сарадника пре другог, учињена поменута битна повреда одредаба кривичног поступка, будући да се наведена процесна повреда односи на главни претрес, када су оба ова лица већ имала својство сведока сарадника, а не окривљених, па да би се због тога евентуално и могло поставити питање „колизије њихових

одбрана“ и процесне повреде на коју се указује.

Неосновани су и наводи жалби да су оба сведока сарадника, због разлога који се наводе у жалбама, морали у току кривичног поступка изгубити тај статус. Наиме, статус сведока сарадника који је добијен на почетку овог кривичног поступка у односу на оба сведока сарадника, добијен је на основу одговарајућих одредби Законика о кривичном поступку и суштински није компромитован приговорима одбране током целог поступка и жалбеним наводима којима се покушавају и у овој фази поступка оспорити разлози и основи за добијање тог статуса и његово задржавање у даљем току поступка.

Осим тога, поједини браниоци оптужених су и на претресу пред другостепеним судом предлагали да Апелациони суд у Београду обојици сведока сарадника одузме тај статус, наводећи за то и одговарајуће разлоге, а у вези с тим, овај суд напомиње да ниједна одредба ЗКП не овлашћује другостепени суд, чак и у случају да су за то испуњени услови, да неком лицу одузме статус сведока сарадника. Међутим, овај суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови да се сведоцима сарадницима одузме тај статус, а о томе због чега су искази сведока сарадника ваљани докази, за разлику од жалбених навода оптужених и њихових бранилаца који тврде супротно, и због чега је првостепени суд правилно поступио када је њихове исказе прихватио и на њима засновао првостепену пресуду у осуђујућем делу, биће речи у наставку образложења ове пресуде.

4.3. Разлози за одбијање жалби у односу на остале битне повреде одредаба кривичног поступка

Жалбом браниоца опт. Вујовића и Вујановића, адвоката Мирослава Перковића побија се првостепена пресуда због постојања битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП-а (члан 438. став 1. тачка 2. вежећег ЗКП), а која се састоји у томе што је изрека побијане пресуде неразумљива, јер у изреци нема описаних субјективних околности из којих би се видело да је кривично дело скривљено, у којем случају, а како то тврди овај бранилац, заправо нема ни кривичног дела. Супротно ставу браниоца, другостепени суд налази да су у изреци првостепене пресуде јасно описане радње извршења кривичног дела за које су између осталог и опт. Вујовић и Вујановић оглашени кривима из којих се на несумњив начин могу утврдити сва битна обележја кривичног дела ратног злочина против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ у вези са чланом 22 КЗ, и то, како она објективна, тако и субјективна обележја овог кривичног дела. Апелациони суд налази да су битни елементи овог кривичног дела јасно описани у односу на сваког од оптужених, због чега су супротни жалбени наводи оцењени неоснованим.

Неосновано се жалбом браниоца опт. Вујовића и Вујановића, адвоката Перковића, као и самог опт. Вујовића указује да је изрека побијане пресуде неразумљива и противречна разлозима у погледу чињенице да су опт. Вујовић и Вујановић имали статус и звање команданта односно заменика команданта Територијалне одбране Вуковара, јер је првостепени суд, по налажењу овог суда, у изреци пресуде јасно навео да су ова двојица оптужених приликом извршења кривичног дела поступали у наведеном својству, док је у образложењу пресуде навео јасне и аргументоване разлоге у погледу ове чињенице, који разлози су прихватљиви и за овај суд. С обзиром да је питање њиховог својства и чињенично питање, о овоме ће бити више речи код образлагања жалби због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Апелациони суд је разматрао и наводе жалби којима се указује и на неке друге битне повреде одредаба кривичног поступка, али је нашао да првостепени суд није учинио битне повреде које се наводе у жалбама, те је жалбе, којима се првостепена пресуда побија по овом основу, одбио као неосноване.

4.4. Стандард у погледу доказаности појединих чињеницама

Када је у питању доказивање радњи појединих оптужених у извршењу кривичног дела, а с обзиром и на разлике у исказима сведока сарадника у погледу одређених чињеница, које исказе је ценио са посебном пажњом, те имајући на уму да је првостепени суд чињенично стање утврђивао на основу релативно малог броја доказа, овај суд је морао на почетку поставити одређени стандард у погледу доказаности појединих чињеница. Пре свега, треба поћи од чињенице да је Тужилаштво за ратне злочине оптужницу за већи број лица и већи број кривичноправних радњи засновало на релативно малом броју доказа, а првенствено на исказу опт. Јовице Перића датог у полицији и исказима сведока сарадника. Од осталих доказа, оптужница се темељи на исказима одређених сведока и неколико материјалних доказа. Осим тога, у исказима сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, који су, поред исказа опт. Јовице Перића из полиције, кључни докази (како их оцењује и првостепени суд), постоје одређене разлике, на које је указано и у образложењу првостепене пресуде (у делу под насловом: „Оцена исказа сведока сарадника“ - стр.207-2016). Наиме, разлике у исказима сведока сарадника тичу се места где је убијена Р. М., описа одласка Д. М. на Грабово, времена када је сведок сарадник бр.2 отишао на Грабово, чињенице да ли су ратни заробљеници приликом стрељања стајали или лежали поред ископане рупе, времена када је сведок сарадник бр.1 изводио из хангара и убијао ратне заробљенике, те чињенице да ли је В. З. био у стрељачком строју и убијао ратне заробљенике. Осим тога, у исказима сведока сарадника датим у току првостепеног поступка постоје и одређене мање разлике у погледу учешћа појединих лица у појединим радњама, па тако нпр. сведок сарадник бр.1. у свом исказу пред Тужиоцем за ратне злочине 25.12.2003. године (пре добијања

статуса „сведока сарадника“) помиње девет лица која су била у шпалиру и ударала ратне заробљенике (међу њима су опт. Мугоша, Ђанковић и Радак), док на главном претресу дана 31.8.2004. године помиње седам лица, али не помиње опт. Радака, да би га касније помињао у свим исказима.

С обзиром на изнето, а полазећи од чињенице да су оба сведока сарадника неспорно учествовали у радњама извршења кривичног дела, те да су статус „сведока сарадника“ и прихватили првенствено да би избегли кривично гоњење за учињено кривично дело, те узимајући у обзир да и првостепени суд није прихватио исказ сведока сарадника бр.1 када је у питању учешће опт. Вује Златара у стрељању ратних заробљеника, а који је ослобођен од оптужбе, овај суд је њихове исказе ценио са посебном пажњом и пошао од тога да самостални исказ сваког од њих није довољан за доказивање радњи појединих оптужених, ако то није потврђено и исказом другог сведока сарадника, или још неким другим доказима. Осим тога, овај суд је имао на уму и то да је сведок сарадник „осетљиво“ и специфично доказно средство, а посебно због чињенице шта је мотив да прихвати тај статус, те узимајући у обзир све претходно изнето у вези са сведочењем сведока сарадника у конкретном случају, а пре свега разлике у њиховим исказима, као и чињеницу да је од стране вештака неуропсихијатра утврђено да код сведока сарадника бр.1 постоје црте осветољубивости, овај суд је био посебно опрезан када је у питању извесност у погледу доказаности појединих чињеница о којима су они сведочили. Другим речима, овај суд у конкретном случају није могао прихватити као довољно поуздано да се само исказом једног сведока сарадника доказује учешће неког оптуженог у радњи извршења кривичног дела, уколико учешће тог оптуженог други сведок сарадник уопште не спомиње, а не постоји ни неки други доказ. Наиме, иако је исказ сведока сарадника законито доказно средство и да се некада утврђивање одређених чињеница може доказивати и исказом само једног сведока сарадника, овај суд је, с обзиром на све претходно наведено, оцењујући доказаност појединих радњи оптужених, у конкретном случају пошао од стандарда да није довољно да се само исказом једног сведока сарадника доказује учешће неког оптуженог у одређеној радњи. Другим речима, иако је прихватио исказе сведока сарадника, а посебно у погледу чињеница о којима идентично сведоче, те када су њихови искази у складу са другим доказима, другостепени суд је пошао од тога да је за доказивање одређене радње кривичног дела потребно да учешће неког оптуженог у извршењу те радње потврђују или оба сведока сарадника или да се поред исказа једног сведока сарадника то доказује и још неким другим доказима.

4.5. Разлози за одбијање жалби због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања

Неосновано се жалбама опт. Мирољуба Вујовића и његовог браниоца, адвоката Мирослава Перковића, као и браниоца опт. Станка Вујановића,

адвоката Мирослава Перковића, опт. Предрага Милојевића и његовог браниоца адвоката Снежане Ковачевић и браниоца опт. Горана Мугоше, адвоката Илије Радуловића побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је првостепени суд, по налажењу овог суда, доказима изведеним на главном претресу и њиховом свестраном оценом, неспорно утврдио све одлучне чињенице о значаја за правилно пресуђење ове кривичне ствари у односу на опт. Вујовића, Вујановића, Милојевића и Мугошу. Наиме, на основу исказа опт. Перића датог у полицији, исказа сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, те других доказа, несумњиво је утврђено да су опт. Вујовић, Вујановић, Милојевић и Мугоша у свему поступали на начин описан у изреци првостепене пресуде.

4.5.1. Утврђено чињенично стање у односу на радње опт. Вујовића и Вујановића

Супротно наводима жалби, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на околност постојања ТО Вуковар, као и ко је, када и како био и постао њен командант, односно заменик команданта, те да ли су и опт. Вујовић и Вујановић у наведеним звањима и својствима тако и поступали *tempore criminis* на пољопривредном добру Овчара, односно на Грабову, а како је то и описано у изреци побијане пресуде, извео, правилно оценио и закључио да је на подручју Вуковара непосредно по започињању оружаног сукоба као и за време његовог трајања постојала ТО Вуковара, као и ТО Петрове горе (једног од делова Вуковара), као у осталом и неких других места, да је ТО имала своју командну структуру, да је у почетку на челу ТО Вуковара био Душан Јакшић, а негде почетком новембра 1991. године командант ТО је постао опт. Вујовић, коме је заменик био опт. Вујановић. У вези с тим, првостепени суд је, између осталог, цитирао и ценио исказе нпр. сведока сарадника бр.2, опт. Ђанковића, сведока: Д. [REDACTED], Ј. [REDACTED], Б. [REDACTED], Т. [REDACTED], М. [REDACTED], Р. [REDACTED], С. [REDACTED], Б. [REDACTED], М. [REDACTED], М. [REDACTED], М. [REDACTED], Д. [REDACTED], Ф. [REDACTED], М. [REDACTED], И. [REDACTED], Р. [REDACTED], Т. [REDACTED], Ј. [REDACTED], К. [REDACTED], Б. [REDACTED], Л. [REDACTED], М. [REDACTED], С. [REDACTED], М. [REDACTED], С. [REDACTED], Г. [REDACTED], Х. [REDACTED], Д. [REDACTED], С. [REDACTED], Д. [REDACTED], Ф. [REDACTED], те заштићених сведока Д.В. и М.Д. Апелациони суд је посебно имао на уму да се жалбама у том делу заправо напада правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања, па је у том смислу прихватио став првостепеног суда, који је управо на основу тих исказа утврдио чињенично стање, јер је реч о лицима који су били непосредно укључени и присутни у време и на месту када су се дешавали догађаји и то, како они који су претходили кривичном делу које је предмет овог поступка, односно у време извршења овог кривичног дела, као и то да је реч о лицима од којих су неки мештани Вуковара, други високи функционери тадашње САО Славонија, Барања и Западни Срем или припадници ЈНА – војници и официри.

Осим тога, и низ писаних доказа – нпр. Наредбе Команде ОГ „Југ“ од

21.11.1991. године или Наређење Команде 1 ВО од 18.11.1991. године, која се између осталог упућују и достављају и команданту ТО Вуковара, указују на постојање ТО Вуковара. О томе се пише и у Наређењу 1 Војне области о претпочињавању јединица ТО од 21.11.1991. године, указује, и по мишљењу Апелационог суда у Београду, на правилан закључак првостепеног суда о стварном постојању, оперативности и функционалности јединица ТО Вуковара. Стога су неосновани жалбени наводи оптужених и бранилаца којима се оспорава постојање Територијалне одбране Вуковара. Заиста, поставља се логично питање због чега би се иначе наредбс ЈНА и то са оперативном садржином којима се тражи учешће јединица ТО Вуковара (нпр. о претпочињавању јединица ТО или о јачању дисциплине) уопште достављале некој команди или некој јединици која не постоји и неком команданту који њоме не командује. Искази сведока и то не само сведока сарадника, већ и „обичних“ сведока, као и неких од окривљених, као на пример опт. Ђанковића, а реч је о лицима која по правилу немају разлога да говоре неистину (ово тим пре што добар део њих су заправо пореклом Вуковарчани), дакле нису припадници ЈНА и нарочито не њених безбедносних структура, које су како то тврди жалилац – опт. Вујовић, „монтирале“ овај поступак и њега – опт. Вујовића и опт. Вујановића промовисале за непостојеће руководство непостојеће ТО Вуковара, управо потврђују ове писане доказе и на сагласан и логичан начин потврђују навод првостепене пресуде о постојању ТО Вуковара и о командној улози опт. Вујовића као команданта ТО и опт. Вујановића као заменика команданта ТО.

Тврдње браниоца опт. Вујовића и Вујановића, адвоката Перковића и самог окр. Вујовића да он није сменио Јакшића са места команданта ТО Вуковара оповргнуте су, а како је то у осталом исцрпно образложио првостепени суд, исказима сведока сарадника сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, те исказима других бројних сведока, у највећој мери истих оних који су говорили о постојању ТО Вуковара и о опт. Вујовићу и Вујановићу као команданту и заменику команданта ТО, о чему је првостепени суд опширно говорио са цитирањем делова исказа тих сведока, као и опт. Перић и опт. Ђанковић, а што је наведено на странама 80 – 92 побијане пресуде, а што у потпуности прихвата и другостепени суд.

Приликом оспоравања утврђеног чињеничног стања у побијаној пресуди, жалбама браниоца опт. Вујовића и Вујановића, а посебно жалбом самог опт. Вујовића се инсистира и на различитостима, нелогичностима и противречностима у исказима неких од саслушаних сведока, као и сведока сарадника у делу у којем се оспорава учешће и улога опт. Вујовића и Вујановића у односу на сам догађај на Овчари, односно на Грабову. У првом реду, указује се на нелогичности које се односе на начин, место и лице које је убило Р. М. коју је убио „Зоран“, али се у пресуди не утврђује да ли је то З. Д. или Зоран са Карабурме, указује се на, по мишљењу жалилаца, пропуст првостепеног суда да пажљивије проучи и валоризује улогу војне полиције, указује на исказе сведока који говоре о постојању, активностима и

улози војне полиције на Овчари, оспоравају искази сведока који говоре о опт. Вујовићу као команданту ТО и његовој одговорности у односу на догађаје на самом пољопривредном добру Овчара, указује на одговорност 80-те моторизоване бригаде ЈНА у чијој зони одговорности је било пољопривредно добро Овчара, инсистира на питању ко је, коме и како предао заробљенике, када су они прешли у надлежност „тзв. ТО Вуковар“, ко је наредио и како је вршен одабир лица која ће вршити стрељање, ко је наређивао припадницима доброволјачке јединице „Лева суподерица“, да ли су у стрељању између осталих учествовали и припадници ЈНА. Такође, оспорава се улога и ауторитет опт. Вујовића и Вујановића, као непостојећих команданта и заменика команданта ТО Вуковара и њихов наводни ауторитет, указује на противречности које се по мишљењу жалилаца састоје у времену када је почео одвожење заробљеника из хангара на Грабово и ликвидација тих заробљеника (16,00 – 16,30 сати), а предаја и обезбеђење ратних заробљеника од стране 80-те моторизоване бригаде је, према наводима из жалби, завршено у 22.35 часова, што, како тврде жалиоци, управо говори о важној улози ове јединице ЈНА у догађајима на Овчари. Осим тога, оспорава се аутентичност дневника – ратног и оперативног 80-те моторизоване бригаде ЈНА, указује на надимак „Кинез“, једног од војника те јединице, инсистира се на ставу да је кадровско и организационо стварање ТО Вуковара почело касније, те да у почетку није било никаквих јединица, већ само персоналних послова, приговара поступку првостепеног суда који није учинио више на обезбеђењу сведока – лица односно возача грађевинске машине - утоваривача која је ископала рупу на Грабову испред које су нешто касније стрељани заробљеници, а потом и затрпани у тој рупи.

Супротно оваквим жалбеним наводима, Апелациони суд налази да је доказима које је извео првостепени суд, исцрпно их цитирао и јасно оценио, на несумњив начин утврђено да су опт. Вујовић и Вујановић имали и испољавали своју командну улогу и на самој Овчари, те да су и сами предузели одређене конкретне радње извршења, како је то у осталом и описано у изреци првостепене пресуде. О томе говоре искази сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, команданта 80-те моторизоване бригаде, В. М. [REDACTED] и затим низ саслушаних сведока – официра ЈНА, као што су Ву. [REDACTED] и Б. [REDACTED], оштећени К. [REDACTED] (који је био припадник хрватских оружаних снага), па и опт. Банковића и Перића, а у одређеној мери и искази сведока Ј. [REDACTED] и С. [REDACTED] М. [REDACTED], а о тим околностима говори и окривљени, сада покојни, М. [REDACTED] В. [REDACTED] приликом саслушања у истражном поступку. Закључивање првостепеног суда о постојању „фактичког ауторитета“ код опт. Вујовића и Вујановића, се жалбама не доводи у сумњу. Ови окривљени имају, а како је то правилно уочио првостепени суд, моћ да неке од заробљеника издвоје и спасу од стрељања, да неке врате назад, да траже „гаранције“ као нпр. од опт. Банковића о „квалитету“ заробљеника и „подобности“ да буде спасен, што све говори, уз закључке које је на странама 204 – 205 првостепене пресуде навео тај суд, о неспорном ауторитету и конкретним радњама које су опт. Вујовић и Вујановић чинили, па самим тиме и њиховој руководећој улози на

пољопривредном добру Овчара. У жалбама се инсистира на разликама у небитним чињеницама и покушава се извести закључак о противречности у погледу одлучних чињеница, које су по оцени другостепеног суда у овом делу побијане пресуде правилно утврђене и оцењене.

Што се пак тиче времена повлачења обезбеђења постављеног од стране припадника ЈНА, како је то и наведено у тактичко – оперативном дневнику 80-те моторизоване бригаде (22,35 сати), а како је то и објашњено у побијаној пресуди на странама 219 – 220 и како је утврђено саслушањем лица које је и унело ту белешку (капетан Премовић) време када је он написао ту белешку, а не време издавања саме наредбе. Став одбране ових оптужених који произилази и из изјављених жалби да је овај догађај „наместаљка“ ЈНА и генерала Александра Васиљевића, тадашњег начелника Управе за безбедност ЈНА се код изостанка било којег релевантног доказа који би то поткрепио, оцењује неоснованим.

О улози и радњама опт. Вујовића и Вујановића на Овчари и на Грабову изјашњавао се опт. Перић у свом исказу из полиције, у којем је, између осталог, навео да је опт. Вујовић постављен на место команданта ТО Вуковара када је смењен Душан Јакшић, а да је његов заменик био опт. Вујановић, да је официр ЈНА, који је дошао на Овчару, разговарао са опт. Вујовићем и Вујановићем, да је њима пренета порука са Грабова да је нестало муниције, те да је видео да су ова двојица оптужених учествовала у стрељању десетак ратних заробљеника код хангара на Овчари. О томе каква је била улога опт. Вујовића и Вујановића, те које су радње они предузимали на Овчари и на Грабову, детаљно су се изјашњавали оба сведока сарадника, који су у свим исказима у току поступка, па и у исказима датим на претресу пред другостепеним судом, били категорични да су ова двојица оптужених у свему поступали на начин описан у изреци првостепене пресуде.

4.5.2. Утврђено чињенично стање у односу на радње опт. Милојевића

Неосновано се жалбама опт. Милојевића и његовог браниоца адвоката Снежане Ковачевић побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а наводи жалби су првенствено усмерени на побијање тачности и истинитости исказа сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, који су, како се то тврди у жалбама, сматрају искључивим доказима за осуђујућу пресуду у односу на опт. Милојевића. Супротно наводима жалби, правилно је првостепени суд нашао да је опт. Милојевић био у шпалиру и тукао заробљенике који су пролазили кроз шпалир, заснивајући тај закључак у првом реду на исказу сведока сарадника бр.2, који је и након суочења са опт. Милојевићем потврдио свој првобитни исказ. Одбрану опт. Милојевића, који тврди, да је касније дошао на Овчару, да су у том тренутку заробљеници већ били у хангару и да није било шпалира, оповргава у својој одбрани и опт. Мугоша, који наводи да је у време када је он – Мугоша био у шпалиру, видео је

опт. Милојевића, што додатно поткрепљује исказ сведока сарадника бр.2, који тврди да је видео опт. Милојевића у шпалиру и да је видео да је и он ударао ратне заробљенике. Стога је првостепени суд правилно поступио када је прихватио исказ сведока сарадника бр.2 у односу на радње које је испред хангара предузимао опт. Милојевић. Неосновано се жалбама опт. Милојевића и његовог браниоца оспорава првостепена пресуда и у делу где је утврђено присуство опт. Милојевића на Грабову, као и утврђење првостепеног суда да је опт. Милојевић заклао једног од заробљеника, те да је након стрељања прилазио до рупе са лешевима и пуцао у оне који су давали знакове живота. Да је опт. Милојевић заклао једног заробљеника првостепени суд је утврдио на основу исказа сведока сарадника бр.1, који је осим опт. Милојевића као извршиоце у убијању заробљеника клањем означио још и опт. Шошића и НН лице са надимком „Топола“. Овај сведок сарадник је навео да је опт. Милојевић и „оверавао“ стрељане заробљенике. Тај део исказа сведока сарадника бр.1 потврђен је и исказом сведока сарадника бр.2, који такође наводи опт. Милојевића као лице које је било на Грабову и „оверавало“ стрељане заробљенике. Сведоци сарадници дају и релативно сагласан опис изгледа опт. Милојевића, којег иначе добро познају, а који се поклапа са грубим описом изгледа непознатог лица које је, и по исказу окр. Перића датог у полицији (а који иначе не познаје опт. Милојевића), након стрељања „оверавало“ заробљенике који су показивали знакове живота.

Оспоравање ових исказа у жалбама вршено је кроз указивање на делове налаза и мишљења судско-медицинских вештака који не указују на постојање резних рана на ексхумираним телима. Супротно жалбама, разлози који су с тим у вези дати на странама 173-175 првостепене пресуде, у свему су прихватљиви и за другостепени суд и своде се на уважавање мишљења др. Будакова да се у четири случаја од 200 обдукованих тела узрок смрти не може класификовати због одмаклих лешних промена и знатних недостатака меких ткива, што онемогућава утврђивање евентуалног постојања убодно – резних рана на објективан начин, уз постојање још три случаја у којима су код једног леша као узрок смрти констатоване убодне ране главе, врата и торза, а код остала два комбиноване повреде – убодно – стрелне ране. Код постојања исказа сведока сарадника у том делу, уз чињеницу да постојећи материјални докази не искључују такве исказе и изостанак материјалних доказа који би потврђивали супротно тим исказима, другостепени суд сматра ове жалбене наводе неоснованим.

Што се пак тиче „оверавања“ оних ратних заробљеника који су показивали знакове живота, жалбама се посебно указује на изостанак револверске муниције – чаура међу муницијом пронађеном на месту стрељања. Правилан је закључак првостепеног суда да су искази оба сведока сарадника сагласни у погледу кључне чињенице, а то је да је вршена „овера“ и да је то радило сведоцима познато лице – опт. Милојевић, да „оверавање“ потврђује и опт. Перић, који не наводи о којем је лицу реч, те да не постојање револверске

муниције, односно чаура међу чаурама које су пронађене на месту догађаја суштински не дезавуише ове исказе, а објашњење које је дао првостепени суд с тим у вези прихватљиво је и за другостепени суд. И по мишљењу другостепеног суда, одлучна чињеница важна за постојање кривичног дела у овом случају јесте пуцање у евентуално преживеле ратне заробљенике након стрељања, а не да ли је пуцање у заробљенике било из револвера, пиштоља или аутоматског пиштоља.

Жалбама опт. Милојевића и његовог браниоца понавља се и навод из одбране опт. Милојевића да је овај оптужени након кратког боравка на Овчари заједно са опт. Ланчужанином (који иначе у то није сигуран), отишао на вечеру код Вуковарчанке Р. В. заједно са м. Управо исказима поменутих сведока (Р. и В.) оспорен је овај део одбране опт. Милојевића и основаност овог жалбеног навода. Примедбе жалилаца да сведокиња В. која је српске националности и даље живи у Хрватској, што може да компромитује тачност њеног исказа, као и да је сведок Радић порицањем те вечере хтео да се дистанцира од опт. Милојевића као и других оптужених против којих се води поступак за ратни злочин у време када и против сведока Р. пред МКТЈ-ом, се и по мишљењу Апелационог суда у Београду, само због тог разлога не могу прихватити као основане.

Позивање на исказ сведока – оштећеног В. К. којег је, како то сам сведок тврди, спасао сведок сарадник бр.1, а сутрадан у Вуковару, када му је запретила ликвидација од неких „четника“, био је спасен од стране опт. Милојевића и Љубоје, што говори о позитивној личности опт. Милојевића, није од посебног значаја када се имају у виду већ поменути докази, а првостепени суд је дао прихватљиво образложење зашто је могуће да је дан раније опт. Милојевић учествовао у стрељању ратних заробљеника, а сутрадан спасавао једног таквог ратног заробљеника. Поменути сведок В. К. је саслушан и на претресу пред другостепеним судом, а у свом исказу је углавном говорио о томе како је од стране „Кинеза“, тј. опт. Милојевића и „Марета“, тј. опт. Љубоје спасен, али нема никаквих непосредних сазнања о радњама опт. Милојевића на Овчари, односно на Грабову. Овај сведок је и на претресу пред другостепеним судом посебно истакао да је његово мишљење да „Кинез“ и „Маре“ сигурно нису могли безочно убијати и стрељати људе а да се сутрадан боре за његов живот. Међутим, његов исказ није могао довести до утврђивања другачијег чињеничног стања у односу на оно које је утврдио првостепени суд, с обзиром на доказе којима се утврђује кривица опт. Милојевића.

Не могу се прихватити наводи из завршне речи браниоца опт. Милојевића, који тумачењем дела исказа сведока сарадника бр.1 пред Хашким трибуналом од 01.3.2006. године (стр. 30) закључује да је сведок сарадник бр.1 одведен у затвор под притиском опт. Милојевића, те да је то, с обзиром да је осветољубив, разлог што се свети опт. Милојевићу и лажно га терети. Наиме, из садржине поменутих транскрипта од 01.3.2006. године произлази да је сведок

сарадник питан у вези с тим колико дуго је чувао истину о догађајима на Овчари, и колики је то за њега био терет, а он је објаснио да је та за њега био велики терет, све до његовог хапшења и одвођења у затвор у Новом Саду, а да је до тада, под притиском опт. Милојевића, скривао праву истину. Наиме, сведок сарадник бр.1 је у својим исказима у току овог поступка објаснио да је због договора између њега, опт. Милојевића и других оптужених он у почетку говорио о наводној вечери код Р. В., где су била одређена лица, па и М. Р. те да је касније, када је добио статус сведока сарадника, рекао истину о догађајима на Овчари.

4.5.3. Утврђено чињенично стање у односу на радње опт. Мугоше

Неосновано се жалбом браниоца опт. Мугоше адвоката Илије Радуловића побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је првостепени суд, доказима изведеним на главном претресу и њиховом свестраном оценом несумњиво утврдио да је опт. Мугоша предузео радње описане у изреци побијане пресуде. Наиме, одлучне чињенице које се тичу кривице опт. Мугоше утврђене су из исказа сведока сарадника бр.1 и исказа оштећеног сведока Ж. К. Осим тога, и сведок сарадник бр.2 у свом исказу потврђује да је опт. Мугоша био на почетку шпалира и да је претресао ратне заробљенике, односно одузимао ствари од заробљеника, а ли се не изјашњава о томе да ли је и он тукао ратне заробљенике. Пре свега, треба истаћи да је неспорно присуство опт. Мугоше на Овчари, а и он сам признаје да је претресао ратне заробљенике у шпалиру али негирајући да је ударао заробљенике. Међутим, кривица опт. Мугоше се доказује исказом сведока сарадника бр.1, који сам за себе признаје да је био у шпалиру и да је тукао заробљенике, препознајући у лицима која су била у шпалиру и тукла заробљенике, а међу њима и опт. Мугошу, те исказа оштећеног К. који тврди да га је опт. Мугоша ошамарио, а да је видео да је ударао и друге заробљенике рукама и ногама и да им је узимао новац. Наводи из жалбе браниоца опт. Мугоше да је оштећени К. „подметнути сведок“ из којег говори мржња, а да се сведоку сараднику бр.1 не може веровати, јер је вишеструки убица који себе спасава, не нудећи осим таквих тврдњи и доказе којима би поткрепили жалбене наводе, не могу се прихватити. С друге стране, исказ сведока – оштећеног Б. и његов коректан однос према опт. Мугоши у току поступка, те чињеница да овај сведок не терети опт. Мугошу, не доводи у сумњу тачност поменутих исказа и правилан закључак првостепеног суда са тим у вези, тј. утврђење да је опт. Мугоша извршио кривично дело како је то и описано у изреци првостепене пресуде.

4.5.4. Оцена исказа сведока сарадника

С обзиром да је првостепени суд побијану пресуду у осуђујућем делу у

највећем делу засновао на основу исказа сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, а да се жалбама већине оптужених и њихових бранилаца ти искази оспоравају, у наставку образложења биће наведени разлози за закључак да је првостепени суд правилно поступио када је прихватио исказе сведока сарадника и на њима засновао пресуду.

Првостепени суд је у образложењу побијне пресуде, на стр.207-216 („Оцена исказа сведока сарадника“), навео разлоге који су га определили да прихвати исказе сведока сарадника и да на њима заснује пресуду у осуђујућем делу.

Жалбама оптужених и бранилаца се оспоравају искази сведока сарадника бр.1 и сведока сарадника бр.2, те указује на нетачност и неистинитост њихових исказа, на међусобну супротстављеност тих исказа, на различитости тих исказа у односу на исказе које су дали као „обични сведоци“, указује се да је сведок сарадник бр.1 први започео ликвидацију заробљеника на Овчари, а да је сведок сарадник бр.2 био један од главних организатора и извршилаца стрељања на Грабову, да ни Међународни кривични трибунал за бившу Југославију није поверовао исказу сведока сарадника бр.1, када је он тамо сведочио у предмету против окривљених Мркшића, Шљиванчанина и Радића, да ни сам првостепени суд није у неким чак и важнијим деловима поверовао исказима сведока сарадника, да их је и суочавао на околност тачности и истинитости одређених чињеница, па је тако неке од оптужених и ослободио упркос исказима сведока сарадника који су их теретили (на пример, ослобођен је опт. Вујо Златар упркос терећењу од стране сведока сарадника бр.1), што је све обзиром на кључну улогу ова два лица у дешавањима на Овчари и Грабову приликом стрељања заробљеника, као и неистине које су износили у својим исказима, за последицу требало да суд не прихвати њихове исказе из разлога што су неистинити, а њихова улога и значај у извршењу кривичног дела који је предмет поступка је претежнији од исказа које су дали.

И поред одређених разлика у исказима сведока сарадника, у погледу појединих чињеница на које се осврнуо првостепени суд у образложењу побијане пресуде, несумњиво је да су сведоци сарадници о већини одлучних чињеница у овој кривичној ствари идентично казивали. Наиме, њихови искази су идентични у погледу чињеница о претресању и ударању ратних заробљеника у шпалиру, по изласку из аутобуса а пре уласка у хангар, о пописивању ратних заробљеника, о разговору опт. Вујовића и Вујановића са официром ЈНА, о организовању и начину превозења ратних заробљеника на Грабово, о начину стрељања заробљеника и „оверавању“ стрељаних који су давали знаке живота и др. Неспорно је, а што се истиче и у жалбама оптужених и њихових бранилаца, да у њиховим исказима постоје одређене разлике, које је првостепени суд анализирао у образложењу побијане пресуде и о томе дао разлоге који су прихватљиви и за овај суд. Осим изнетог, треба имати на уму и конкретне околности у то време када су се десили догађаји на Овчари и Грабову, што

донекле може утицати на разумевање због чега се појављују поједине разлике у исказима сведока сарадника. Наиме, догађаји су се дешавали од самог почетка, практично у ноћним условима, са slabим осветљењем (на Грабову је место где су стрељани заробљеници било осветљено светлима аутомобила), да је на Овчари био присутан велики број људи, с обзиром да је осим ратних заробљеника било припадника територијалне одбране, добровољаца, припадника ЈНА и цивила, да је атмосфера била „наелектрисана“, са набојем мржње и осветољубивости према ратних заробљеницима и сл., те у таквим условима ни од сведока сарадника се не може очекивати да сваки догађај и ситуацију потпуно идентично уоче, запамте и верно репродукују након више од 10 година од момента извршења кривичног дела.

Такође, несумњиво је да овај кривични поступак доста дуго траје, да су сведоци сарадници саслушавани више пута, да су саслушавани и у предмету осуђеног Дамира Сирете, а сведок сарадник бр. 1 и пред Хашким трибуналом, те њихови искази током поступка не одступају од исказа које су дали пре добијања статуса сведока сарадника (не узимајући у обзир исказе које су дали као „обични сведоци“ или окривљени) и након што су добили тај статус. На инсистирање оптужених и њихових бранилаца на претресу пред другостепеним судом, овај суд је од Хашког трибунала прибавио транскрипте о саслушању сведока сарадника бр.1 у предмету Мркшић и др., а из тих транскрипата, који доказ је изведен на претресу пред другостепеним судом, произлази да је тај сведок сарадник практично идентично сведочио као и у овом поступку, чиме су оповргнуте тврдње из жалби да је он пред Хашким трибуналом сведочио другачије. Осим тога, треба истаћи и то да је на сведоке сараднике вршен притисак од стране појединих оптужених, јер из њихових исказа, а првенствено из исказа сведока сарадника бр.1 произилази да је, након што је полиција почела обављати информативне разговоре у вези догађаја на Овчари и након што су уследила прва хапшења и привођења осумњичених, било више састанака између појединих оптужених, на којима је разматрано шта је ко изјавио у поступку, те договорано шта они који буду позвани од надлежних органа треба да кажу у вези поменутих догађаја.

Упркос свему, сведоци сарадници су у току читавог поступка били доследни у својим исказима, па чак и приликом суочења са оптуженима, а код својих исказа су остали и на претресу пред другостепеним судом, где је другостепени суд и сам могао стећи непосредни утисак о њиховом сведочењу.

Истинитост исказа сведока сарадника у погледу појединих чињеница потврђена је другим доказима, као нпр. исказом опт. Перића датог у полицији, исказима сведока С [REDACTED], К [REDACTED], Н [REDACTED] и др., као и појединим писаним доказима.

Пије спорно, а што се наводи у појединим жалбама, да Хашки Трибунал није прихватио исказ сведока сарадника бр. 1 у предмету Мркшић и др., али при

том треба имати на уму да се његово сведочење у том предмету првенствено односило на улогу капетана Мирослава Радића у догађајима на Овчари. Наиме, сведок сарадник бр.1 пред Хашким трибуналом говорио је углавном о томе када га је капетан Мирослав Радић послао на Овчару, шта је био његова задатак, када је требао да се врати, и сл., али се изјашњавао и о самим догађајима на Овчари и на Грабову. Међутим, то што његов исказ није прихваћен као веродостојан, из разлога који су наведени у образложењу пресуде против опт. Мркшића и др., не може утицати на истинитост исказа сведока сарадника бр. 1 који је дао у овом кривичном поступку, посебно када се узме у обзир већ поменута чињеница да из прибављених транскрипата о исказу овог сведока пред Хашким трибуналом не произлази да је он у том исказу другачије сведочио.

Није спорно да су сведоци сарадници прихватили тај статус да би избегли кривично гоњење за кривично дело које су несумњиво извршили, због чега је овај суд њихове исказе ценио с посебном пажњом, па је у складу с тим и поставио претходно поменути стандард у вези са доказаношћу појединих чињеница.

Имајући на уму све изнето, без обзира на поједине разлике у исказима сведока сарадника, укључујући и чињеницу да првостепени суд није поверовао исказу сведока сарадника бр. 1 о учешћу Вује Златара у стрељању ратних заробљеника, а који је ослобођен од оптужбе, а што је све детаљно анализирано у побијаној пресуди, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд правилно поступио када је прихватио исказе сведока сарадника, као истините и доследне и на њима засновао пресуду у осуђујућем делу у односу на опт. Вујовића, Вујановића, Милојевића и Мугошу.

Анализирањем сваког доказа посебно и свих доказа заједно, првостепени суд је оценио и закључио да се могу прихватити искази сведока сарадника упркос одређеним нетачностима и недоследностима, о чему је напред било речи, те да се на њима може заснивати пресуда. Овакав став првостепеног суда прихвата и Апелациони суд у Београду. На сличан начин размишља и Међународни кривични трибунал за бившу Југославију који у пресуди Жалбеног већа у предмету „Купрешкић“ (IT-95-16-A од 23.10.2001. године) између осталог закључује „претресно веће је најпозваније да утврди да ли је сведок веродостојан и да одлучи ком ће сведочењу дати предност, а да при том не мора нужно артикулисати сваки корак у резонувању које га је довело до одлуке о тим питањима“.

4.5.5. Разлози за обијање жалби због повреде кривичног закона

На правилно и потуно утврђено чињично стање првостепени суд је правилно применио кривични закон, када је нашао да су у радњама опт. Вујовића, Вујановића, Милојевића, и Мугоше садржана сва битна обележја

кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, у вези члана 22. КЗ СРЈ, за које их је и огласио кривим. Стога се неосновано жалбама оптужених и њихових бранилаца побија првостепена пресуда због повреде кривичног закона. Наиме, у појединим жалбама оспорен је став првостепеног суда да је у конкретном случају реч о ратном злочину против ратних заробљеника, уз истицање да припадници хрватских оружаних снага нису могли бити дефинисани нити им је могао бити дат статус ратних заробљеника, обзиром да је Хрватска тада била још у саставу једине међународно признате државе – СФРЈ, па према томе, није ни имала право на сопствене оружане снаге. Осим тога, истиче се да су се у болници у Вуковару склонили и многи који су раније починили злочине и који су се „маскирали“ у болеснике. Такође, наводи се да су се међу убијенима неспорно налазиле и две жене, од којих је једна била у високом степену трудноће, а друга стара 60 година, што би указивало на постојање цивила међу убијенима, те да су код 50 обдукованих лица констатовани медицински разлози превијања тела, што имплицира на закључак да је реч о рањеницима или болесницима.

По оцени Апелационог суда у Београду, правилно је првостепени суд поступио када је оружани сукоб на подручју Вуковара у то време оквалификовао као немеђународни оружани сукоб, који заправо представља сукоб на територији једне државе (тада још увек једино међународно признате државе – СФРЈ), где оружане снаге друге државе не учествују у војним операцијама. Немеђународни оружани сукоб је уређен како домаћим, тако и међународним правом који се односи на људска права, затим посебно и чланом 3 заједничким за све Женевске конвенције из 1949. године, Допунским протоколом II, другим посебним уговорним правилима која се односе на унутрашњи оружани сукоб и правилима међународног обичајног права.

4.5.6. Статус ратних заробљеника

Што се пак тиче статуса ратног заробљеника, он се, као што је познато, не појављује у унутрашњем (немеђународном) оружаном сукобу, осим ако се стране у сукобу не сагласе да тај статус обезбеде лицима лишеним слободе. Извесно је (а како то правилно закључује првостепени суд) да се у конкретном случају ради о ратним заробљеницима и то већ због тога што је код извршилаца овог кривичног дела евидентно постојала свест да се ради о припадницима противне стране, јер окривљени, сведоци, сведоци сарадници, дакле сви говоре о ратним заробљеницима, иако међу њима постоје и две касније убијене жене и одређени број извесно медицински збринутих лица, дакле – рањеника. На то уосталом указује и Списак Главног штаба санитета Републике Хрватске, као и став Владе САО Крајине, којима се од ЈНА тражи предаја заробљеника („ЗНГ“ и „усташа“). О томе такође говоре и одређени писани докази који указују на прихватање и примену одредаба међународног права од стране ЈНА, а који су изведени у доказном поступку пред првостепеним судом и поменути у пресуди,

као што су: Наредба Команде Прве Војне области од 18.11.1991. године из које произилази да је ЈНА пристала да припаднике хрватских оружаних снага сматра ратним заробљеницима и да се према њима има применити III Женевска конвенција. О томе говори и ратни дневник Гардијске моторизоване бригаде, који је такође прочитан на главном претресу, где је на страни 02935479 за дан 18.11.1991. године мајор Трифуновић унео белешку „К-дант ОГ „Југ“ разговарао са представником (повереником) ХДЗ за Вуковар око услова за предају усташких снага у Вуковару. Завршено је безусловном предајом и гарантована сигурност усташким снагама у складу са Женевском конвенцијом“. То управо доказује, не само постојање преговора између страна у сукобу, у којима се између осталог договарао и статус лица лишених слободе, већ и постојање несумњивог закључка да се таква лица третирају као ратни заробљеници.

Из ових писаних доказа као и исказа саслушаних сведока произилази несумњив закључак да су припадници хрватских оружаних снага били идентификовани и стављени под надзор ЈНА у својству ратних заробљеника, те да је ЈНА и званично кроз писане документе – доказе који су изведени у првостепеном поступку и кроз исказе саслушаних сведока који о томе говоре, третирали приликом преговарања као и приликом заробљавања лица лишена слободе, као ратне заробљенике. Овакав третман се односио не само на лица лишена слободе приликом предаје и преузимања болнице већ и нешто раније, приликом предаје тзв. Митничког батаљона хрватских оружаних снага. Овакав став првостепеног суда у погледу статуса ратних заробљеника, за последицу има правилан закључак истог суда да је каснијим поступком према заробљеним припадницима хрватских оружаних снага (који су описани у изреци првостепене пресуде), поступљено супротно члану 3 став 1 тачка а и ц, члану 4 -а став 1, 2 и 4 III Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима и члану 4 став 1 и став 2 тачка а и е Допунског протокола из 1977. уз Женевске конвенције из 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба.

Присуство две жене за које се са извесношћу може претпоставити да су биле цивили и одређеног броја рањеника, а што би имплицирало и на кршење и неких других Женевских конвенција, и по оцени другостепеног суда, не доводи у сумњу правилан закључак првостепеног суда да је обзиром на све у образложењу побијане пресуде дате разлоге и напред наведене ставове Апелационог суда у Београду са тим у вези, реч о кривичном делу ратни злочин против ратних заробљеника. Жалбама се заправо указује на постојање више кривичних дела у стицају и имплицитно наговештава на могуће постојање или реалног или идеалног стицаја кривичних дела. Наиме, сугерише се да су оптужени могуће је својим радњама кршили и неке друге Женевске конвенције и то I Женевску конвенцију која се односи на побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату и IV Женевску конвенцију која се односи на заштиту грађанских лица за време рата. Жалбено оспоравање постојеће квалификације кривичног дела за које је утврђено да су га оптужени учинили иде за тим да се тврди како се не зна са сигурношћу које су то кривично дело

оптужени извршили, обзиром да су остварени елементи кривичног дела који садрже две или три квалификације, односно инкриминације, па би се учињено дело могло правно оценити и према тим квалификацијама. У вези с тим, првостепена пресуда, како се наводи у жалбама, не даје јасан одговор на то питање.

Апелациони суд у Београду налази да се у конкретном случају извесно ради о привидном идеалном стицају на основу алтернативитета. Наиме, јасно је да су оптужени (они који су оглашени кривима), сваки својом радњом извршења извршили кривично дело, тако да у тој радњи извршења постоје елементи не једног него два односно три облика извршења кривичног дела за који је КЗ-ом предвиђена иста казна. То су осим кривичног дела које им је стављено на терет и за које су оглашени кривим, дакле, осим кривичног дела ратног злочина против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ још и елементи кривичног дела ратног злочина против рањеника и болесника из члана 143 КЗ СРЈ и кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ, а која су кривична дела исте тежине и са истом предвиђеном казном. Јасно је да се не може узети да постоји реални стицај тих кривичних дела, већ да постоји само једно кривично дело, јер је само једном повређено заштитно добро и остварена је само једна забрањена последица. Правилно је првостепени суд у овом случају оценио и квалификовао радње оптужених као кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ. Радње оптужених са обележјима овог кривичног дела, дакле са обележјима кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника доминирају и претежније су у односу на друге извршене радње. Ове друге радње се не могу самостално процењивати, нити се оне могу сматрати посебним кривичним делима, већ управо и само као једно кривично дело, а како је то правилно закључио првостепени суд.

Чињеница да је несумњиво највећи број убијених лица припадао лицима која су имала и заслуживала статус ратних заробљеника, те да је, како је то већ напред наведено, код оптужених постојала свест о томе да су та лица ратни заробљеници, да су их окривљени и повређивали и убијали у контексту чињенице да их они сматрају ратним заробљеницима, јесте основ за правилан закључак првостепеног суда у погледу одлучне чињенице да се у конкретном случају ради о ратним заробљеницима. Наиме, до идентичног закључка дошло је и Жалбено веће МКТЈ-а у предмету „Блашкић“ (IT-95-14-A од 29.7.2004. године, стр. 46) које закључује: „Особе које су биле борци, али у време када су злочини против њих почињени нису више учествовале у борбама зато што су напустиле војску, нису више носиле оружје, или су стављене ван строја због рањавања или заробљавања, не добијају статус цивила тиме што у време извршења злочина нису наоружане или у борби“.

4.5.7. Разлози за одбијање жалби због одлуке о казни

Испитујући побијану пресуду у делу одлуке о изреченим казнама, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд у односу на опт. Вујовића, Вујановића, Милојевића и Мугошу правилно утврдио све олакшавајуће и отежавајуће околности, а које су у смислу члана 41 КЗ СРЈ од утицаја да казна буде мања или већа, те да је потпуно и правилно ценио њихов значај. Стога су оцењене као неосноване жалбе опт. Вујовића и Милојевића, те браниоца опт. Мугоше, који првостепену пресуду побијају и због одлуке о казни, као и жалбе бранилаца опт. Вујовића, Вујановића и Милојевића, које у смислу одредбе члана 383. раније важећег ЗКП садрже и жалбу због одлуке о казни, односно у складу са одредбом члана 451. став 2. важећег ЗКП, према којој суд по службеној дужности испитује и одлуку о казни, ако је жалба изјављена због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона. Наиме, казне затвора изречене опт. Вујовићу, Вујановићу и Милојевићу, у трајању од по 20 година су правилно одмерене, те без обзира на правилно утврђене олакшавајуће околности (које су наведене у образложењу првостепене пресуде), не може се оправдати блаже кажњавање наведених оптужених, а посебно када се имају на уму отежавајуће околности које је правилно ценио првостепени суд. Ово из разлога што се у конкретном случају ради о једном од најтежих облика извршења кривичног дела против човечности и међународног права, које, и по налажењу овог суда, заслужује тешке па и најтеже казне које су сразмерне улогама ових окривљених у извршењу кривичног дела и степену њихове кривице. Изречене казне представљају, поред осталог, и неопходну друштвену осуду за извршено кривично дело, правилно су одмерене и по налажењу Апелационог суда у Београду нужне су и довољне за остварење законом предвиђене сврхе кажњавања. И казна изречена опт. Мугоши, по налажењу овог суда, је правилно одмерена, а првостепени суд је правилно ценио као олакшавајуће околности: да је [REDACTED] да је без запослења и непокретне имовине, [REDACTED], док је као отежавајуће околности ценио упорност у извршењу кривичног дела и испољену безобзирност. Изреченом казном у трајању од 5 (пет) година, која је изречена опт. Мугоши, и по оцени овог суда, у потпуности ће се остварити законом прописана сврха кажњавања.

5. Разлози за преиначавање пресуде у односу на опт. Банковића и Радака – тачка II изреке пресуде

Неосновано се, пре свега, жалбама опт. Банковића и његовог браниоца адвоката Рајка Јелушића, те жалбом браниоца опт. Радака, адвоката Душана Машића побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка, јер првостепени суд, по налажењу овог суда, није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује у жалбама. Наиме, неосновани су наводи из жалби у којима се оспорава законитост прибављања исказа опт. Перића у полицији, те садржина тог исказа, као и статус сведока

сарадника и искази које су они дали у току овог поступка, о чему је такође било речи у претходном делу образложења, те је непотребно то понављати.

Неосновани су жалбени наводи браниоца опт. Ђанковића адвоката Јелушића да је због немогућавања присуства браниоца оптужног, односно стручног лица да присуствује неуропсихијатријском вештачењу сведока сарадника бр.1, повређено право на одбрану опт. Ђанковића, јер пропуст првостепеног суда да обавести одбрану о датуму вештачења и неприсуствовање браниоца или стручног лица вештачењу које иначе обавља судски вештак, само због тога суштински не дезавуише нити садржину па нити поступак вештачења, а нарочито не квалитет налаза и мишљења судског вештака. Наиме, овакав пропуст првостепеног суда може представљати само релативно битну повреду одредаба кривичног поступка, односно наведени пропуст првостепеног суда није био од одлучног утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Када су у питању опт. Ђанковић и Радак, обојица су првостепеном пресудом оглашени кривим, да су ударили ратне заробљенике у шпалиру на Овчари и да су учествовали у стрељању ратних заробљеника на Грабову. Првостепени суд је одлуку о кривици оптужених засновао, пре свега на исказу сведока сарадника бр. 1, који у својим исказима у току поступка тврди да су обојица оптужених учествовали како у ударању ратних заробљеника у шпалиру на Овчари, тако и у стрељању ратних заробљеника на Грабову. Осим тога, првостепени суд је осуђујућу пресуду у односу на ову двојицу оптужених засновао и на исказу сведока сарадника бр. 2, који је у својим исказима датим у поступку био категоричан да су опт. Ђанковић и Радак били у шпалиру и да су тукли ратне заробљенике, али да их није видео у стрељачком строју приликом стрељања ратних заробљеника.

Разматрајући побијану пресуду, а пре свега доказе на којима је првостепени суд засновао кривицу опт. Ђанковића и Радака, те имајући у виду и наводе жалби опт. Ђанковића и Радака, те њихових бранилаца, Апелациони суд у Београду налази да је неспорно утврђено да су опт. Ђанковић и Радак предузели рање кривичног дела описане у изреци првостепене пресуде које се тичу ударања ратних заробљеника у шпалиру на Овчари, а како је то правилно утврдио и првостепени суд. Наиме, оба сведока сарадника су у својим исказима у току поступка пред првостепеним судом, па и на претресу пред другостепеним судом, били категорични да су опт. Ђанковић и Радак били у шпалиру на Овчари и тукли ратне заробљенике, а да је опт. Ђанковић, што и он сам признаје, у хангару из пушке пуцао изнад главе једног ратног заробљеника. Међутим, када је у питању учешће ове двојице оптужених у стрељању ратних заробљеника на Грабову, Апелациони суд у Београду сматра да Тужилаштво за ратне злочине није доказало ван разумне сумње да су опт. Ђанковић и Радак учествовали и у овој радњи која им се ставља на терет. Наиме, једини доказ за учешће ове двојице оптужених у стрељању ратних заробљеника је исказ сведока сарадника бр. 1, који, иако га овај суд прихвата, није довољан да би се само на основу њега

утврдила кривица опт. Ђанковића и Радака за стрељање ратних заробљеника. У вези са тим, овај суд је оцењујући доказаност појединих радњи оптужених, пошао од поменутог стандарда, о којем је било речи у претходном делу овог образложења. Дакле, како о учешћу опт. Ђанковића и Радака у стрељању ратних заробљеника не постоји ниједан други доказ, осим исказа сведока сарадника бр. 1, другостепени суд налази да ова радња оптужених није доказана, па је уважавајући жалбе оптужених и њихових бранилаца, побијану пресуду преиначио у делу одлуке о кривици, тако што је ову радњу изоставио из чињеничног описа изреке пресуде.

У чињеничном опису првостепене пресуде је, између осталог, наведено да су опт. Ђанковић и Радак, ударајући ратне заробљенике у шпалиру, исте и телесно повређивали, али, с обзиром да чињенице у вези са телесним повређивањем ратних заробљеника нису утврђиване у току поступка, односно фактички и нису могле да се утврде, јер су скоро сви ратни заробљеници који су пролазили кроз шпалир касније стрељани на Грабову, то је овај суд из чињеничног описа изреке пресуде изоставио део који се односи на телесно повређивање ратних заробљеника. Међутим, и само ударање ратних заробљеника у шпалиру, на начин описан у изреци пресуде, по оцени овог суда, представља нечовечно поступање, односно поступање којим се вређа људско достојанство ратних заробљеника, што је обележје предметног кривичног дела.

Опт. Ђанковић и Радак, када је у питању ударање ратних заробљеника у шпалиру, поступали су са директним умишљајем, односно били су свесни свога дела и хтели његово извршење, те свесни да је њихово дело забрањено. Наиме, оптужени су били свесни да се ради о ратним заробљеницима односно о заштићеној категорији лица, који уживају заштиту по одредбама међународног права, те да ударањем ратних заробљеника у шпалиру нечовечно поступају и вређају њихово људско достојанство, па су и поред тога ратне заробљенике удараили у шпалиру.

С обзиром да радње опт. Ђанковића и Радака које се састоје у ударању ратних заробљеника у шпалиру, такође представљају обележја кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, у вези члана 22 КЗ СРЈ, овај суд их је огласио кривим за то кривично дело.

С обзиром да су опт. Радак и његов бранилац адв. Душан Машић бранилац опт. Ђанковића адв. Рајко Јелушић изјавили жалбе и због одлуке о казни, овај суд је испитао побијану пресуду и у том делу, а жалбу опт. Ђанковића у складу са одредбом члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП, па је нашао да су жалбе у том делу основане. Наиме, с обзиром на чињеницу да је овај суд нашао да није доказано учешће опт. Ђанковића и Радака у стрељању ратних заробљеника, због чега је и преиначио побијану пресуду у делу одлуке о кривици, односно да су ова двојица оптужених оглашени кривим само за ударање ратних заробљеника у шпалиру, то се и казне које су им изречене побијаном пресудом показују као

неадекватне. Стога је Апелациони суд у Београду преиначио побијану пресуду и у делу одлуке о казни у односу на опт. Ђанковића и Радака, тако што им је изрекао казне затвора у трајању од по 5 (пет) година, у које ће им се урачунати време које су провели у притвору и на издржавању казне, а како је то наведено у изреци ове пресуде. Приликом одмеравања казне, суд је опт. Ђанковићу као олакшавајуће околности ценио његове породичне прилике, [REDACTED], као и његове имовинске прилике, односно да нема стално запослење и непокретне имовине, [REDACTED], док је опт. Радаку као олакшавајуће околности ценио његове породичне прилике, [REDACTED] и [REDACTED] од којих је једино [REDACTED] као и његове имовинске прилике, односно да је без сталног запослења. Обојици оптужених овај суд је ценио као отежавајућу околност исказану упорност у извршењу кривичног дела. Изреченим казнама, по оцени Апелационог суда у Београду, у потпуности ће се остварити законом прописана сврха кажњавања.

6. Разлози за преиначење пресуде у односу на опт. Наду Калабу и Ивана Атанасијевића (Ивицу Хусника) - тачка III изреке пресуде

Неосновано се жалбама опт. Наде Калабе и њеног браниоца адвоката Мирослава Перковића, опт. Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника) и његовог браниоца адвоката Војислава Вукотића побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка, јер првостепени суд, по налажењу овог суда, није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује у жалбама.

Неосновано се у жалби браниоца опт. Калабе истиче да је изрека побијане пресуде неразумљива, јер у изреци нема описаних субјективних околности из којих би се видело да је кривично дело скривљено, о чему је већ било речи у претходном делу образложења, па нема потребе да се то понавља. Такође, неосновани су наводи жалби опт. Наде Калабе и њеног браниоца адвоката Мирослава Перковића, опт. Ивана Атанасијевића (Ивице Хусника) и његовог браниоца адвоката Војислава Вукотића у којима се оспорава законитост прибављања исказа опт. Перића у полицији, те садржина тог исказа, као и статус сведока сарадника и искази које су они дали у току овог поступка, о чему је такође било речи у претходном делу образложења, те је непотребно то понављати.

Бранилац опт. Атанасијевића, адвокат Војислав Вукотић указује на разлике између усменог образложења пресуде датог од стране председника већа након објављивања пресуде, а према транскрипту са главног претреса и саме писмено израђене пресуде и образложења датог у њој. Наиме, предмет жалбеног поступка јесте писмено израђена пресуда која је достављена странкама и која мора у потпуности да одговара пресуди која је објављена. Извесно је да је за жалбени поступак релевантно образложење које је дато у писмено израђеној

пресуди, а не усмено образложење председника већа дато после објављивања пресуде које, како то у осталом и предвиђа одредба члана 357 став 2 ЗКП-а, подразумева обавезу председника већа да након прочитане изреке пресуде „саопшти укратко разлоге пресуде“. Због тога је овај жалбени навод којег бранилац подводи под битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП-а (члан 438. став 2. тачка 2. важећег ЗКП) одбијен као неоснован. Неосновано се жалбом браниоца опт. Атанасијевића, адвоката Вукотића указује да првостепена пресуда садржи противречне, нејасне и недовољне разлоге о томе како је првостепени суд утврдио присуство опт. Атанасијевића на Грабову и његово учешће у убијању ратних заробљеника, с обзиром да је првостепени суд о томе дао јасне и аргументоване разлоге, које у потпуности прихвата и другостепени суд.

Опт. Атанасијевић, као и његов бранилац, оспорава и усмено образложење првостепене пресуде дато приликом њеног објављивања (о чему је већ било речи), инсистира на пропусту првостепеног суда да непосредно саслуша сведока Х [REDACTED] М [REDACTED] ([REDACTED]) већ се првостепени суд погрешно, како то тврди жалилац, задовољава читањем исказа овог сведока добијеног кроз међународну замолницу, чиме је осим већ поменутог пропуста у правилном комплетирању чињеничног стања, повређено његово право. Осим тога, жалилац сматра да је и сам исказ, тачније записник о саслушању сведока Х [REDACTED] М [REDACTED], неваљан, јер је прибављен супротно одредбама ЗКП-а, оспорава се и исказ сведока Д [REDACTED], предлага саслушање нових сведока (који су већ били предложени у првостепеном поступку и о чему је првостепени суд већ дао своје мишљење), анализира исказ сведока сарадника бр.2, нарочито у погледу начина паљбе приликом пуцања у заробљенике – рафално или јединачно, посебно се инсистира, као у осталом и у жалби његовог браниоца, на постојању крајње нужде, обзиром да је, према наводима одбране оптуженог, а што се понавља и у његовој жалби и у жалби његовог браниоца, он био присиљен од стране НН лица са надимком „Топола“ и то под претњом упереног оружја на учествовање у убијању заробљеника. Ови жалбени наводи нису могли бити прихваћени и оцењени су као неосновани, јер су разлози које је дао првостепени суд, а на основу којих прихватајући већ поменуте исказе сведока сарадника бр.2, сведока Д [REDACTED] и С [REDACTED], као и окривљеног Перића из полиције, налази да је доказано да је опт. Атанасијевић извршио кривично дело како је то описано у изреци првостепене пресуде, што се жалбом не доводи у сумњу. Тврдње из жалби да је опт. Атанасијевић поступао у крајњој нужди, и по налажењу Апелационог суда у Београду, не могу се прихватити. Наиме, ниједан доказ, осим одбране опт. Атанасијевића (опт. Хусника), суштински не оспорава наведене исказе, нити пак потврђује његову одбрану о постојању крајње нужде. Инсистирање на саслушању сведока Ц [REDACTED] и Л [REDACTED], као и на непосредном саслушању сведока Х [REDACTED] код неспорне чињенице да тај сведок није ни био на Овчари, нити о томе може имати икаквих сазнања, а о чему је првостепени суд, приликом одбијања раније таквих предлога, дао адекватно образложење, које је прихватљиво и за другостепени суд, па су ти жалбени наводи оцењени

као неосновани. Чињенично стање у односу на оптуженог Ивана Атанасијевића овај суд налази као правилно и потпуно утврђено на основу разлога датог од стране првостепеног суда кроз правилну оцену доказа – исказа напред поменутих лица.

Неосновано се жалбом опт. Калабе и њеног браниоца оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања, јер је првостепени суд на основу оцене изведених доказа правилно утврдио да је опт. Калаба у свему поступала на начин описан у изреци првостепене пресуде. Наиме, неспорно је утврђено да је опт. Нада Калаба испред хангара ударила једног заробљеника ногом у „цеваницу“ тј. ногу, што је, према образложењу побијане пресуде, утврђено из исказа сведока сарадника бр.1 и сведока С. [REDACTED] па су стога неприхватљиви наводи жалби у којима се указује на разлике у тим исказима и у вези са тим и оспорава истинитост тих исказа. Нису одлучне чињенице на које се у жалбама указује, као нпр. разлике у погледу тога да ли је заробљеник ударен у хангару или испред хангара, да ли је након тога доведен код мајора Вукашиновића или није, итд. Такође, инсистирање у жалбама у вези са утврђивањем идентитета убијеног заробљеника који се у изреци побијане пресуде означава са НН, док се у образложењу анализирају докази којима првостепени суд ипак покушава да утврди име и презиме тог човека, нису одлучне чињенице, тако да се тим наводима не доводи у питање чињенично стање које је утврдио првостепени суд. Наиме, утврђивање тачног идентитета убијеног лица, чињенице да ли је он био некакав шеф односно претпостављени опт. Калаби или само колега са посла не представља одлучне чињенице које су, обзиром на кривично дело које се окривљеној ставља на терет (и за које је уосталом и оглашена кривом), нити би та чињеница била битно обележје овог кривичног дела. Самим тиме, указивање у жалбама на нове доказе, односно указивање на нова имена и презимена претпостављених и руководилаца окривљене Наде Калабе у РК „Нама“, чиме би се оспорило да је убијени био претпостављени окривљеној Калаби, па би због тога изостао и разлог да га она убије, што имплицитно произилази као основни разлог за ударање и касније убијање тог лица, нема потребну тежину којом би се довеле у сумњу одлучне чињенице у односу на опт. Калабу, а то је управо да је она, на начин описан у изреци побијане пресуде лишила живота једног ратног заробљеника. Тврдње да сведок сарадник бр.1 својим неистинитим исказом жели да спречи да се открије истина и његова улога у догађајима на Овчари и Грабову, те да се освети опт. Калаби, која о њему и његовом понашању могуће је доста зна, обзиром да је сведок сарадник бр.1 за време вуковарске операције био смештен у њеној кући, представљају сопствену оцену исказа сведока сарадника бр.1 и нису ничим поткрепљене, па их овај суд не може прихватити.

Када је у питању убиство једног ратног заробљеника од стране опт. Калабе, сведок сарадник бр.1 је током читавог поступка био категоричан у свом исказу, па и у свом исказу на претресу пред другостепеним судом, а сведок сарадник бр.1, и по налажењу овог суда, није имао разлога да лажно терети опт.

Калабу. Осим тога, и сведок сарадник бр.2 је категоричан у својим исказима у току поступка да је видео када су опт. Калаба и сведок сарадник бр.1 извели из хангара једног ратног заробљеника, те да он не зна ко је тог заробљеника убио, али да је у хангару, а и сутрадан у граду чуо причу да је тај заробљеник био шеф опт. Калабе и да га је она убила. Такође, сведок сарадник бр. 2 је и на претресу пред другостепеним судом поновио свој исказ из првостепеног поступка, којим се у суштини потврђује исказ сведока сарадника бр.1 у вези са убиством једног ратног заробљеника од стране опт. Калабе.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је, по оцени овог суда, правилно применио кривични закон, налазећи да су у радњама опт. Атанасијевића садржана сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, у вези члана 22. КЗ СРЈ, за које га је и огласио кривим

Правилно је првостепени суд и радње опт. Калабе правно квалификовао као ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, у вези члана 22. КЗ СРЈ, за које ју је и огласио кривом. Наиме, извесно је да је лице које је она лишила живота било ратни заробљеник, који је изведен из хангара на Овчари у који је претходно био доведен као и остали заробљеници и у њега смештен, а након евакуације болнице у Вуковару. Надаље, неспорно је да је у то време на подручју Вуковара постојао немеђународни оружани сукоб, да су ратна дејства престала буквално претходног дана предајом припадника хрватских оружаних снага, те да су ти хрватски ратни заробљеници доведени на Овчару од стране припадника ЈНА и смештени у хангар, а након тога препуштени припадницима ТО Вуковара. Свест о томе је у значајној мери утицала на опт. Калабу, која иако није била припадник ТО Вуковара, дошла је на Пољопривредно добро Овчара, где је управо искористивши овакву ситуацију, издвојила из хангара, ударила и потом убила једног ратног заробљеника. Овакав поступак, издвојено посматран из контекста догађаја који је описан, имао би сва обележја „обичног“ кривичног дела убиства или тешког убиства. Међутим, управо му околности под којима је ово дело извршено, време када је извршено, другим речима сам контекст догађаја упркос чињеници да опт. Калаба није била припадник неке оружане формације, дакле није објективно и формално имала неку власт и моћ у односу на судбину ратних заробљеника, даје обележја кривичног дела за које је оглашена кривом, јер се она понашала као да такву власт и моћ има и исту је и реализовала на начин да је убила једног ратног заробљеника. Такво понашање опт. Калабе, и по оцени Апелационог суда у Београду, има сва субјективна и објективна обележја кривичног дела ратног злочина против ратних заробљеника.

Разматрајући казну коју је првостепени суд изрекао опт. Калаби, а поводом жалбе Тужиоца за ратне злочине, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд пропустио да код правилно утврђених свих олакшавајућих и отежавајућих околности у односу на опт. Калабу да одговарајући значај

околностима које се основано наводе у жалби Тужилаштва за ратне злочине, као што су изражена упорност и безобзирност приликом извршења дела, тачније да је након малтретирања једно лице лишила живота, тврдећи да ју је он отпустио са посла само зато што је друге националности, а што као последицу има, и по оцени другостепеног суда, потребу за осудом оптужене на казну строжију од изречене. Због тога је овај суд, уважавајући жалбу Тужилаштва за ратне злочине, преиначио првостепену пресуду и опт. Калабу осудио на казну затвора у трајању од 11 (једанаест) година, налазећи да је оваква казна сразмерна како тежини дела за које је оптужена оглашена кривом, тако и свим околностима под којима је ово дело учињено, личним својствима окривљене, као и сврси кажњавања. Истовремено, другостепени суд је нашао да су неосноване, како жалба опт. Калабе, којом се тражи изрицање блаже казне, тако и жалба њеног браниоца, коју је овај суд испитао у погледу одлуке о казни, у смислу одредбе члана 451. став 2. тачка 1. ЗКП.

Основано се жалбом опт. Атанасијевића и његовог браниоца адвоката Војислава Вукотића побија првостепена пресуда због одлуке о казни и предлаже блаже кажњавање овог окривљеног. Наиме, код правилно утврђених олакшавајућих околности као што су ~~_____~~, ~~_____~~ те имовинске прилике, уз отежавајуће околности које су збирно наведене за све окривљене и правилно оцењене, првостепени суд је пропустио да да одговарајући значај околности да је опт. Атанасијевић у контексту целог догађаја фигурирао као неко ко није од почетка оружаног сукоба у Вуковару учествовао у истом, да се је клонио рата из разумљивих личних разлога ~~_____~~ ~~_____~~ ~~_____~~, што за последицу има оцену другостепеног суда да се у конкретном случају сврха кажњавања може постићи и казном блажом од изречене. Стога је, уважавајући жалбе опт. Атанасијевића и његовог браниоца, преиначио првостепену пресуду у том делу и опт. Ивана Атанасијевића осудио на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, оцењујући да је ова казна нужна и довољна за остварење законом предвиђене сврхе кажњавања.

7. Разлози за ослобађајући део пресуде – тачка IV изреке пресуде

Побијаном пресудом опт. Ланчужанин и Драговић су оглашени кривим да су шпалиру ударили ратне заробљенике, с тим што је одлука о кривици опт. Ланчужанина заснована само на исказу сведока сарадника бр. 1, док је кривица опт. Драговића заснована само на исказу сведока сарадника бр. 2. Другим речима, анализом свих изведених доказа овај суд је закључио да не постоји ни један други доказ да су опт. Ланчужанин и опт. Драговић ударили ратне заробљенике у шпалиру. С обзиром да Тужилаштво за ратне злочине није понудило неке друге доказе о кривици ове двојице оптужених, те чињеницу да је овај суд код оцене доказаности радњи оптужених у извршењу кривичног дела

пошао од већ поменутог стандарда, то Апелациони суд у Београду налази да Тужилаштво за ратне злочине није доказало да су опт. Ланчужанин и Драговић учествовали у ударању ратних заробљеника у шпалиру. Наиме, овај суд налази да исказ сведока сарадника бр. 1 није довољан да би се само на основу њега донела осуђујућа пресуда у односу на опт. Ланчужанина, односно да исказ сведока сарадника бр. 2 није довољан да би се само на основу њега донела осуђујућа пресуда у односу на опт. Драговића, с обзиром да нема других доказа, па је овај суд уважавајући жалбе опт. Драговића и његових бранилаца и жалбе бранилаца опт. Ланчужанина, на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП, опт. Ланчужанина и Драговића ослободио од оптужбе.

Побијаном пресудом опт. Перић и Војновић су оглашени кривим да су учествовали у стрељању ратних заробљеника на Грабову, а одлука о њиховој кривици заснована је искључиво на исказу опт. Перића датом у полицији. Наиме, чак и првостепени суд на страни 182. побијане пресуде наводи да је признање опт. Перића „једини доказ против ове двојице оптужених“. Међутим, без обзира на чињеницу да је и овај суд закључио да је исказ опт. Перића из полиције прибављен на законит начин и да се на њему може заснивати пресуда, чињеница да је опт. Перић, приликом саслушања пред истражним судијом, повукао то признање, доводи до закључка да се само на основу признања, које је касније повучено, не може заснивати осуђујућа пресуда у односу на опт. Перића. Наиме, осим поменутог признања опт. Перића из полиције, које је касније повучено, не постоји ниједан други доказ који би указивао да је овај оптужени предузео радњу извршења кривичног дела која му се ставља на терет. У вези с тим треба истаћи да опт. Перића у својим исказима не помиње ниједан сведок сарадник, нити било који други сведок, нити постоји неки материјални доказ, који би указивао да је опт. Перић учествовао у извршењу кривичног дела које му је стављено на терет.

Када је у питању опт. Војновић, осим исказа опт. Перића из полиције, не постоји ниједан други доказ који би указивао да је овај оптужени учествовао у извршењу кривичног дела које му се ставља на терет. Наиме, ни опт. Војновића у својим исказима не помињу сведок сарадник бр. 1, нити сведок сарадник бр. 2, нити било који други сведок, а не постоји ниједан материјални доказ о учешћу опт. Војновића у стрељању ратних заробљеника.

Имајући на уму све изнето, Апелациони суд у Београду налази да Тужилаштво за ратне злочине није доказало да су опт. Перић и Војновић учествовали у стрељању ратних заробљеника, па је овај суд на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП опт. Перића и Војновића ослободио од оптужбе.

С обзиром да су опт. Ланчужанин и опт. Драговић овом пресудом ослобођени од оптужбе, Апелациони суд у Београду није ни разматрао наводе жалбе Тужиоца за ратне злочине који се односе на ове оптужене, односно то што су они у изреци побијане пресуде изостављени, као лица која су учествовала у

стрелјању ратних заробљеника на Грабову, с обзиром да су ти наводи жалбе у овој ситуацији беспредметни.

На основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка, у односу на овај део пресуде, падају на терет буџетских средстава суда.

8. Разлози за обијање предлога за извођење нових доказа

Апелациони суд у Београду није прихватио предлоге оптужених и њихових бранилаца за извођење нових доказа на претресу пред другостепеним судом, а које су они истакли у току претреса или у писаним поднесцима достављеним суду. Наиме, овај суд је нашао да је извођење предложених доказа непотребно ради бољег разјашења ове кривичне ствари, а с друге стране, водило би одуговлачењу кривичног поступка, који веома дуго траје. Пре свега, одбијени су предлози за издвајање записника о саслушању опт. Перића у полицији, као и записника о саслушању оба сведока сарадника, а у претходном делу образложења су наведени разлози због чега је овај суд закључио да су ти докази прибављени на законит начин и да се на њима може заснивати пресуда, па је непотребно то понављати. Осим тога, одбијен је и предлог да се сведоцима сарадницима одузме тај статус, а у претходном делу образложења су наведени разлози због којих је овај суд закључио да нису испуњени услови за одузимање тог статуса. Овај суд је одбио и предлоге да се у својству сведока испитају судија Надежда Мијатовић, на околности због чега није хтела да саслуша опт. Перића када је приведен истражном судији, као и А. Ц. који је као представник Комесаријата УН за људска права посетио опт. Перића у притвору, јер испитивање ових сведока не би допринело потпунијем утврђивању чињеничног стања. Такође, овај суд је одбио предлоге за испитивање одређених сведока, као што су: М. Р., З. С., М. В. и З. Н., јер су ти сведоци испитани на претресу пред првостепеним судом, где су оптужени и њихови браниоци могли да постављају питања сведоцима и траже разјашњење одређених чињеница, док је сведок З. Н. испитан пред Жупанијским судом у Загребу, а записник о његовом саслушању је изведен као доказ на претресу пред првостепеним судом. Поновним испитивањем ових сведока, по оцени Апелационог суда у Београду, не би се допринело бољем утврђивању чињеничног стања, с обзиром на све доказе који су изведени на претресу пред првостепеним судом, као и на претресу пред другостепеним судом. Такође, овај суд није прихватио предлоге да се изврши вештачење прострелне ране коју је задобио опт. Вујовић, те да се у својству сведока испита белгијски официр Р. Т., јер извођење ових доказа не би допринело потпунијем утврђивању одлучних чињеница у овој кривичној ствари, већ би само утицало на још дуже трајање овог кривичног поступка. С обзиром на одлуку коју је овај суд донео у односу на опт. Ланчужанина и опт. Перића, беспредметно је извођење доказа које су предложили њихови браниоци адвокати Калањ и Јеврић. Овај суд је одбио и

предлог да се прочита део образложења пресуде Хашког трибунала у предмету Мркшић и др., који се односи на то због чега тај суд није прихватио исказ сведока „П022“, односно сведока сардника бр.1, јер се из прибављених транскрипата о испитивању овог сведока видљиво да он није другачије сведочио у односу на сведочење пред првостепеним судом, а пред Хашким трибуналом се првенствено изјашњавао о улози капетана Мирослава Радића у вези догађаја на Овчари.

Другостепени суд је одбио и предлоге браниоца опт. Милојевића, адвоката Снежане Ковачевић да се одређена лица испитају у својству сведока: Л. Ш. Ђ., Ђ. П. и Е. А., јер се испитивањем тих сведока не би допринело утврђивању одлучних чињеница у овој кривичној ствари, а о околностима о којима би сведочили поменути сведоци сведочио је сведок В. К., кога је овај суд испитао на претресу. Такође, нису прихваћени ни предлози овог браниоца да се у својству сведока испита вештак Даворин Стриновић, да се изврши увид у транскрипт о саслушању овог вештака пред Хашким трибуналом и предмету опт. Војислава Шешеља, да се изврши увид у извештаје о обдукцији и узроцима смрти четири ексхумирана леша на Овчари, да се прибави коначни Извештај о узроцима смрти ексхумираних лешева на Овчари који је сачинио вештак Даворин Стриновић и предмету опт. Војислава Шешеља, да се одреди ново комбиновано балистичко и судско-медицинско вештачење 32 жртве у вези са утврђивањем чињенице да ли су устрељене револвером „Магнум“, јер је о узроцима смрти тела ексхумираних на Овчари обављено судско-медицинско вештачење, као и балистичко вештачење, а из изјашњења вештака несумњиво су утврђени узроци смрти ексхумираних лешева, а поновно вештачење и саслушање вештака не би допринело потпунијем утврђивању чињеничног стања, већ би само водило одуговлачењу овог кривичног поступка. На крају, овај суд је одбио и предлоге да се прочита пресуда Жупанијског суда у Вуковару К бр. 86/98 од 19.5.2000. године, којом је сведок сарадник бр.2 осуђен на казну затвора у трајању од 15 година, а која је преиначена Пресудом Врховног суда Републике Хрватске, те је осуђен на казну затвора у трајању од 20 година, затим да се прегледа ЦД са емисијом ХРТ-а „Моја домовина, најмлађа жртва Овчаре“ од 16.11.2010. године, у којој говори ошт. Енвер Арнаутовић, те да се прочитају допис опт. Милојевића Генералном секретеријату Председника Републике од 04.3.2013. године, у којем је навео да не тражи помиловање, те допис Генералног секретеријата од 10.7.2013. године, као и да се изврши увид у извод из књиге Вилима Карловића „Преживео сам Вуковар и Овчару“, јер се извођење ових доказа не тиче одлучних чињеница у овој кривичној ствари и не би допринело бољем разјашњењу чињеничног стања.

Апелациони суд је испитао и остале наводе изјављених жалби, али је нашао да исти нису од утицаја на доношење другачије одлуке, због чега их је оценио неоснованим.

Из свих изнетих разлога, Апелациони суд је одлучио као у изреци ове

пресуде, а на основу члана 457 и 459 Законика о кривичном поступку.

Записничар

Снежана Станковић, с.р.

Председник већа-судија

мр Сретко Јанковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић